ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 30.10.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

456

PREDSEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplné znenie Trestného zákona z 29. novembra 1961 č. 140 Zb., ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom z 19. decembra 1962 č. 120 Zb., zákonom z 9. júla 1963 č. 53 Zb., zákonom zo 17. júna 1965 č. 56 Zb., zákonom z 25. októbra 1966 č. 81 Zb., zákonom z 18. decembra 1969 č. 148 Zb., zákonom z 25. apríla 1973 č. 45 Zb., zákonom z 10. apríla 1980 č. 43 Zb., zákonom z 13. decembra 1989 č. 159 Zb., zákonom z 27. februára 1990 č. 47 Zb. a zákonom z 2. mája 1990 č. 175 Zb.

TRESTNÝ ZÁKON

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA
ÚČEL ZÁKONA

§ 1

Účelom Trestného zákona je chrániť spoločnosť a ústavné zriadenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, práva a oprávnené záujmy občanov a organizácií.

§ 2

Prostriedky na dosiahnutie účelu Trestného zákona sú hrozba trestami, ukladanie a výkon trestov a ochranné opatrenia.

DRUHÁ HLAVA
ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

§ 3
Trestný čin

(1) Trestným činom je pre spoločnosť nebezpečný čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone.

(2) Čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je nepatrný, nie je trestným činom, aj keď ináč vykazuje znaky trestného činu.

(3) Pre trestnosť činu treba úmyselné zavinenie, ak neustanovuje tento zákon výslovne, že postačí zavinenie z nedbanlivosti.

(4) Stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchateľa, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Zavinenie

§ 4

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchateľ

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzrozumený.

§ 5

Trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchateľ

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

§ 6

Na priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne,

a) ak ide o ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchateľ zavinil z nedbanlivosti, vyjmúc prípady, že tento zákon vyžaduje aj tu zavinenie úmyselné,

b) ak ide o inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchateľ nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, vyjmúc prípady, v ktorých tento zákon vyžaduje, aby o nej páchateľ vedel.

§ 7

Príprava na trestný čin

(1) Konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré záleží v organizovaní obzvlášť závažného (§ 41 ods. 2) trestného činu, v zadovažovaní alebo prispôsobovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spolčení, zhluknutí, v návode alebo v pomoci na taký trestný čin alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok pre jeho spáchanie, je prípravou na trestný čin, ak nedošlo k pokusu ani dokonaniu trestného činu.

(2) Príprava na trestný čin je trestná podľa trestnej sadzby ustanovenej na trestný čin, ku ktorému smerovala, ak tento zákon v osobitnej časti neustanovuje niečo iné.

(3) Trestnosť prípravy na trestný čin zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

a) upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, alebo

b) urobil o príprave na trestný čin oznámenie v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, mohlo byť ešte odstránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ustanovením odseku 3 však nie je dotknutá trestnosť páchateľa za iný dokonaný trestný čin, ktorý už týmto svojím konaním spáchal.

§ 8
Pokus trestného činu

(1) Konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu a ktorého sa páchateľ dopustil v úmysle spáchať trestný čin, je pokusom trestného činu, ak k dokonaniu trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnosť pokusu trestného činu zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

a) upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, alebo

b) urobil o pokuse trestného činu oznámenie v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, mohlo byť ešte odstránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ustanovením odseku 3 však nie je dotknutá trestnosť páchateľa za iný dokonaný trestný čin, ktorý už týmto svojím konaním spáchal.

Páchateľ, spolupáchateľ a účastník trestného činu

§ 9

(1) Páchateľom trestného činu je, kto trestný čin spáchal sám.

(2) Ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb, zodpovedá každá z nich, ako by trestný čin spáchala sama (spolupáchatelia).

§ 10

(1) Účastníkom na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je, kto úmyselne

a) zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),

b) naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),

c) poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom prispieť po trestnom čine (pomocník).

(2) Na trestnú zodpovednosť a trestnosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti a trestnosti páchateľa, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

§ 11
Vek

Kto v čase spáchania činu nedovŕšil pätnásty rok svojho veku, nie je trestne zodpovedný.

§ 12
Nepríčetnosť

(1) Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu nemohol rozpoznať jeho nebezpečnosť pre spoločnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak sa páchateľ privedie do stavu nepríčetnosti, čo aj z nedbanlivosti, vplyvom návykovej látky.

§ 13
Nutná obrana

Čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bole zrejme neprimeraná povahe a nebezpečnosti útoku.

§ 14
Krajná núdza

Čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o krajnú núdzu, ak bolo možné toto nebezpečenstvo za daných okolností odvrátiť ináč alebo spôsobený následok je zrejme rovnako závažný alebo ešte závažnejší ako ten, ktorý hrozil.

§ 15
Oprávnené použitie zbrane

Trestný čin nespácha, kto použije zbraň v medziach splnomocnenia príslušných zákonných predpisov.

TRETIA HLAVA
PÔSOBNOSŤ TRESTNÝCH ZÁKONOV

§ 16

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchateľa priaznivejšie.

(2) Páchateľovi možno uložiť vždy len taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje.

(3) O ochrannom opatrení sa rozhodne vždy podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

§ 17

(1) Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území republiky,

a) ak sa páchateľ tu dopustil konania, aj keď porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom nastalo alebo malo nastať celkom alebo sčasti v cudzine, alebo

b) ak tu páchateľ porušil alebo ohrozil záujem chránený týmto zákonom alebo ak mal tu nastať aspoň sčasti taký následok, aj keď sa konania dopustil v cudzine.

(3) Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na palube česko-slovenskej lode alebo česko-slovenského lietadla mimo územia republiky. Miesto spáchania takého činu sa posudzuje obdobne podľa odseku 2.

§ 18

Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý v cudzine spáchal česko-slovenský občan alebo obyvateľ republiky bez štátnej príslušnosti.

§ 19

Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje trestnosť rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), uvádzania falšovaných a pozmenených peňazí (§ 141), výroby a držania falšovateľského náčinia (§ 142), útoku na štátny orgán podľa § 153, útoku na verejného činiteľa podľa § 155, genocídia (§ 259), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), vojnovej krutosti (§ 263), perzekúcie obyvateľstva (§ 263a), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 264), zneužívania medzinárodne uznávaných a štátnych znakov (§ 265) a trestného činu proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru, aj vtedy, ak taký trestný čin spáchal v cudzine cudzí štátny príslušník alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá nie je obyvateľom republiky.

§ 20

(1) Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje trestnosť činu spáchaného v cudzine cudzím štátnym príslušníkom alebo osobou bez štátnej príslušnosti, ktorá nie je obyvateľom republiky, aj vtedy,

a) keď je čin trestný i podľa zákona účinného na území, kde bol spáchaný, a

b) keď páchateľ bol chytený na území republiky a nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.

(2) Páchateľovi však nemožno uložiť trest prísnejší, než aký ustanovuje zákon štátu, na území ktorého bol trestný čin spáchaný.

§ 20a

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa česko-slovenského zákona aj vtedy, ak to ustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná.

(2) Ustanovenia § 17 až 20 sa nepoužijú, ak to nepripúšťa vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná.

§ 21

(1) Česko-slovenský občan nemôže byť vydaný cudziemu štátu na trestné stíhanie ani na výkon trestu.

(2) Trestný rozsudok cudzieho štátu nemôže byť vykonaný na území republiky ani tu mať iné účinky, ak vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, neustanovuje niečo iné.

§ 22

(1) Ak pre ten istý skutok bol páchateľ v cudzine vo väzbe alebo potrestaný orgánom cudzieho štátu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe alebo vykonaný trest do trestu uloženého česko-slovenským súdom, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Obdobne súd postupuje, ak uložil páchateľovi trest úhrnný alebo súhrnný (§ 35).

(2) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu uloženého v cudzine (odsek 1) možné, a to najmä preto, že v cudzine bol vykonaný celkom alebo sčasti trest takého druhu, aký tento zákon nepozná, súd prihliadne na túto skutočnosť pri určení druhu trestu, prípadne jeho výmery.

ŠTVRTÁ HLAVA
TRESTY

Prvý oddiel
Spoločné ustanovenia o trestoch

§ 23
Účel trestu

(1) Účelom trestu je chrániť spoločnosť pred páchateľmi trestných činov, zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vychovať ho k tomu, aby viedol riadny život, a tým výchovne pôsobiť aj na ostatných členov spoločnosti.

(2) Výkonom trestu nesmie byť ponížená ľudská dôstojnosť.

Upustenie od potrestania

§ 24

(1) Od potrestania páchateľa, ktorý spáchal trestný čin menšej nebezpečnosti pre spoločnosť, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, možno upustiť,

a) ak vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život páchateľa možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo

b) ak súd prijme záruku za nápravu páchateľa a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného činu a osobu páchateľa sa uloženie trestu nejaví nevyhnutným.

(2) Ak súd upustil od potrestania, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

§ 25

Súd môže upustiť od potrestania aj vtedy, keď páchateľ spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a súd má za to, že ochranné liečenie (§ 72), ktoré zároveň ukladá, zabezpečí nápravu páchateľa a ochranu spoločnosti lepšie ako trest. Toto ustanovenie sa však nepoužije, ak si páchateľ stav zmenšenej príčetnosti privodil, čo aj z nedbanlivosti, vplyvom návykovej látky.

§ 26 – zrušený
Druhy trestov

§ 27

Za spáchané trestné činy môže súd uložiť len tieto tresty:

a) odňatie slobody,

b) stratu čestných titulov a vyznamenaní,

c) stratu vojenskej hodnosti,

d) zákaz činnosti,

e) prepadnutie majetku,

f) peňažný trest,

g) prepadnutie veci,

h) vyhostenie,

ch) zákaz pobytu.

§ 28

(1) Ak tento zákon v osobitnej časti ustanovuje na niektorý trestný čin niekoľko trestov, možno uložiť každý tento trest samostatne alebo i viac ich popri sebe. Popri treste, ktorý ustanovuje tento zákon v osobitnej časti na niektorý trestný čin, možno uložiť aj iné tresty uvedené v § 27. Vyhostenie a zákaz pobytu možno uložiť samostatne, aj keď tento zákon v osobitnej časti taký trest neustanovuje.

(2) Nemožno však uložiť peňažný trest popri prepadnutí majetku.

§ 29
Výnimočný trest

(1) Výnimočným trestom sa rozumie jednak trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, jednak trest odňatia slobody na doživotie. Výnimočný trest sa môže uložiť len za trestný čin, pri ktorom to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje.

(2) Trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov môže súd uložiť iba vtedy, ak stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť je veľmi vysoký a možnosť nápravy páchateľa je obzvlášť sťažená.

(3) Trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba páchateľovi, ktorý spáchal trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 2 alebo ktorý pri trestnom čine vlastizrady (§ 91), teroru podľa § 93 alebo § 93a ods. 3, všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 3 alebo genocídia (§ 259) zavinil smrť iného úmyselne, a to za podmienok, že

a) stupeň nebezpečnosti takého trestného činu pre spoločnosť je mimoriadne vysoký vzhľadom na obzvlášť zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo na obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku alebo na obzvlášť ťažký a ťažko napraviteľný následok,

b) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a

c) nie je nádej, že by páchateľa bolo možné napraviť trestom odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov.

§ 30

– zrušený

Druhý oddiel
Všeobecné zásady pre ukladanie trestov

Výmera trestu

§ 31

(1) Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4), na možnosť nápravy a pomery páchateľa. Ak súd prijme záruku za nápravu páchateľa, vezme do úvahy tiež výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, a uloží trest so zreteľom na túto okolnosť.

(2) Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

a) u spolupáchateľov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,

b) u organizátora, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchaní trestného činu,

c) pri príprave na trestný čin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchateľa priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k jeho dokonaniu nedošlo.

(3) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu alebo priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

§ 32

(1) Ak páchateľ spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti, ktorý si, a to ani z nedbanlivosti, neprivodil vplyvom návykovej látky, prihliadne súd na túto okolnosť pri určení druhu trestu a jeho výmery.

(2) Ak súd má za to, že by vzhľadom na zdravotný stav takého páchateľa bolo možno za súčasného uloženia ochranného liečenia (§ 72) dosiahnuť účel trestu i trestom kratšieho trvania, zníži trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie súc viazaný obmedzením uvedeným v § 40 ods. 3, a uloží zároveň ochranné liečenie.

§ 33

Pri výmere trestu sa ako na poľahčujúcu okolnosť prihliadne najmä na to, že páchateľ

a) spáchal trestný čin v silnom rozrušení,

b) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých,

c) spáchal trestný čin pod tlakom závislosti alebo podriadenosti,

d) spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku,

e) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil,

f) spáchal trestný čin odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany alebo krajnej núdze,

g) viedol pred spáchaním trestného činu riadny život,

h) pričinil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu,

ch) trestný čin úprimne ľutoval,

i) svoj trestný čin sám oznámil úradom, alebo

j) pri objasňovaní svojej trestnej činnosti napomáhal príslušným orgánom.

§ 34

Pri výmere trestu sa ako na priťažujúcu okolnosť prihliadne najmä na to, že páchateľ

a) spáchal trestný čin z obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky,

b) spáchal trestný čin surovým spôsobom, zákerne, so zvláštnou ľsťou alebo iným obdobným spôsobom,

c) spáchal trestný čin využívajúc niečiu bezbrannosť, závislosť alebo podriadenosť,

d) spáchal trestný čin za živelnej pohromy alebo inej udalosti vážne ohrozujúcej život, verejný poriadok alebo majetok,

e) trestným činom porušil osobitnú povinnosť,

f) trestným činom spôsobil vyššiu škodu,

g) spáchal trestný čin ako organizátor, ako člen organizovanej skupiny alebo člen spolčenia,

h) zviedol na trestný čin iného, najmä mladistvého,

ch) trestný čin páchal alebo v ňom pokračoval po dlhší čas,

i) spáchal viac trestných činov, alebo

j) bol už pre trestný čin odsúdený; súd je oprávnený podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia nepokladať túto okolnosť za priťažujúcu.

Ukladanie trestu za viac trestných činov

§ 35

(1) Ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa tohto zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný; popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Ak ustanovuje tento zákon na niektorý z takých trestných činov len trest odňatia slobody, nemôže byť úhrnným trestom iný z trestov uvedených v § 27 ako trest samostatný.

(2) Súd uloží súhrnný trest podľa zásad uvedených v odseku 1, keď odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchateľovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu musí súd vysloviť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, straty vojenskej hodnosti, prepadnutia majetku alebo prepadnutia veci, ak taký trest bol vyslovený už skorším rozsudkom.

(3) Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchateľa hľadí, ako by nebol odsúdený.

§ 36

Ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal pred tým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov výnimočný trest

odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov.

§ 37

Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 36, ak má za to, že trest uložený skorším rozsudkom je dostatočný.

§ 38
Započítanie väzby a trestu

(1) Ak sa viedlo proti páchateľovi trestné konanie vo väzbe a dôjde v tomto konaní k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe do uloženého trestu, prípadne do trestu úhrnného alebo súhrnného, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné.

(2) Ak bol páchateľ súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho novému odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Obdobne postupuje súd, ak páchateľovi uložil úhrnný alebo súhrnný trest.

(3) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu (odsek 1 a 2) možné, prihliadne súd na túto skutočnosť pri určení druhu trestu, prípadne jeho výmery.

Tretí oddiel
Ukladanie a výkon jednotlivých trestov

Odňatie slobody

§ 39

(1) Trest odňatia slobody sa ukladá najviac na pätnásť rokov.

(2) Za trestné činy, pri ktorých horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody neprevyšuje jeden rok, možno uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody len za podmienky, že by vzhľadom na osobu páchateľa uloženie iného trestu zjavne neviedlo k dosiahnutiu účelu trestu.

(3) Trest odňatia slobody sa vykonáva v nápravnovýchovných ústavoch. Trest odňatia slobody neprevyšujúci dva roky, uložený vojakovi v základnej vojenskej službe, sa môže vykonať aj vo vojenských nápravných útvaroch. Vo výkone trestu je odsúdený sústavne vychovávaný k tomu, aby viedol riadny život.

(4) Ak bol trest odňatia slobody vykonaný vo vojenskom nápravnom útvare, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

§ 39a

(1) Trest odňatia slobody v nápravnovýchovných ústavoch sa vykonáva diferencovane v troch nápravnovýchovných skupinách. Spôsob výkonu trestu v jednotlivých nápravnovýchovných skupinách upravuje osobitný zákon.

(2) Súd zaradí páchateľa spravidla

a) do prvej nápravnovýchovnej skupiny, ak nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,

b) do druhej nápravnovýchovnej skupiny, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin;

na predchádzajúce odsúdenie sa neprihliadne, ak sa na páchateľa pozerá, ako by nebol odsúdený,

c) do tretej nápravnovýchovnej skupiny, ak sa mu ukladá trest ako obzvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 41) alebo trest za niektorý z trestných činov uvedených v § 62.

(3) Súd môže zaradiť páchateľa do inej nápravnovýchovnej skupiny, než do ktorej má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a na stupeň a povahu narušenia páchateľa za to, že bude jeho náprava a prevýchova v inej skupine lepšie zaručená; do tretej nápravnovýchovnej skupiny zaradí však vždy páchateľa, ktorému bol uložený výnimočný trest.

(4) Ak vojenský súd odsudzuje vojaka v základnej vojenskej službe na trest odňatia slobody neprevyšujúci dva roky, môže rozhodnúť, že sa trest vykoná vo vojenskom nápravnom útvare, ak má za to, že tento spôsob výkonu trestu na jeho nápravu postačí.

§ 40
Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody

(1) Ak má súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchateľa za to, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchateľa neprimerane prísne a že možno účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania, môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom.

(2) Súd môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby aj vtedy, ak odsudzuje páchateľa za prípravu na trestný čin alebo za pokus trestného činu a vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu sa domnieva, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchateľa neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

(3) Pri znížení trestu odňatia slobody podľa odseku 1 alebo 2 nemožno uložiť trest

a) pod päť rokov, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň dvanásť rokov,

b) pod tri roky, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň osem rokov,

c) pod jeden rok, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň päť rokov.

Ukladanie trestu odňatia slobody obzvlášť nebezpečnému recidivistovi

§ 41

(1) Páchateľ, ktorý znova spáchal obzvlášť závažný úmyselný trestný čin, hoci už bol pre taký alebo iný obzvlášť závažný úmyselný trestný čin potrestaný, považuje sa za obzvlášť nebezpečného recidivistu, ak táto okolnosť pre svoju závažnosť, najmä vzhľadom na dĺžku času, ktorá uplynula od posledného odsúdenia, podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

(2) Obzvlášť závažnými trestnými činmi sú trestné činy uvedené v § 62 a tie úmyselné trestné činy, na ktoré tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov.

§ 42

(1) Horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej v tomto zákone sa u obzvlášť nebezpečného recidivistu zvyšuje o jednu tretinu. Obzvlášť nebezpečnému recidivistovi súd uloží trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody.

(2) Horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody nesmie ani po zvýšení podľa odseku 1 prevyšovať pätnásť rokov. Pri ukladaní výnimočného trestu odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov nesmie horná hranica prevyšovať dvadsaťpäť rokov.

§ 43

– zrušený

§ 44

– zrušený

§ 45

– zrušený

§ 46

Strata čestných titulov a vyznamenaní

(1) Súd môže uložiť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ak odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin spáchaný z obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky na nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej na dva roky.

(2) Strata čestných titulov a vyznamenaní záleží v tom, že odsúdený stráca česko-slovenské vyznamenania, čestné uznania, vedecké a umelecké hodnosti a iné čestné tituly, ako aj právo nosiť cudzozemské vyznamenania a používať cudzozemské čestné tituly.

Strata vojenskej hodnosti

§ 47

(1) Súd môže uložiť trest straty vojenskej hodnosti, ak odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin spáchaný z obzvlášť zavrhnuteľnej pohnútky na nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej na dva roky.

(2) Vojenský súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom nepodmienečnom treste odňatia slobody, ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a poriadok v ozbrojených silách alebo v ozbrojenom zbore.

§ 48

Strata vojenskej hodnosti záleží v tom, že sa odsúdenému znižuje hodnosť vo vojsku na hodnosť prostého vojaka a odníma sa mu jeho hodnosť v ozbrojenom zbore, ktorého príslušníci podliehajú právomoci vojenských súdov.

Zákaz činnosti

§ 49

(1) Súd môže uložiť trest zákazu činnosti na jeden rok až desať rokov, ak sa páchateľ dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(2) Trest zákazu činnosti ako trest samostatný môže súd uložiť len v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy páchateľa uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(3) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu trestu odňatia slobody; započítava sa však doba, po ktorú bolo páchateľovi pred právoplatnosťou rozsudku oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, v súvislosti s trestným činom odňaté podľa osobitných predpisov alebo na základe opatrenia štátneho orgánu nesmel už túto činnosť vykonávať.

§ 50

(1) Trest zákazu činnosti záleží v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie.

(2) Ak bol trest zákazu činnosti vykonaný, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

Prepadnutie majetku

§ 51

(1) Súd môže vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a pomery páchateľa uložiť trest prepadnutia majetku, ak páchateľa odsudzuje na výnimočný trest alebo ak ho odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za závažný úmyselný trestný čin, ktorým páchateľ získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez podmienok odseku 1 môže súd uložiť trest prepadnutia majetku iba v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje; ako samostatný trest môže sa trest prepadnutia majetku uložiť, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a na osobu páchateľa uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

§ 52

(1) Prepadnutie majetku postihuje celý majetok odsúdeného alebo tú jeho časť, ktorú súd určí; prepadnutie sa však nevzťahuje na prostriedky alebo veci, ktoré sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Výrokom o prepadnutí majetku zaniká zákonné majetkové spoločenstvo.

(3) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát.

Peňažný trest

§ 53

(1) Peňažný trest vo výmere od 2 000 Kčs do 1 000 000 Kčs môže súd uložiť, ak páchateľ úmyselnou trestnou činnosťou získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez podmienok odseku 1 môže súd uložiť peňažný trest iba v prípade, že

a) tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje, alebo

b) ukladá ho za trestný čin, pri ktorom horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody neprevyšuje tri roky, a vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchateľa trest odňatia slobody súčasne neukladá.

(3) Ako samostatný trest môže byť peňažný trest uložený, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchateľa uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(4) Súd môže určiť, že peňažný trest sa zaplatí v primeraných mesačných splátkach.

§ 54

(1) Pri výmere peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchateľa; peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že by bol nevymožiteľný.

(2) Vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu.

(3) Ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na dva roky. Náhradný trest nesmie však ani spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať hornú hranicu trestnej sadzby.

Prepadnutie veci

§ 55

(1) Súd môže uložiť trest prepadnutia veci,

a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,

b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu,

c) ktorú páchateľ získal trestným činom alebo ako odmenu zaň, alebo

d) ktorú páchateľ nadobudol za vec uvedenú pod písmenom c).

(2) Trest prepadnutia veci môže súd uložiť, len ak ide o vec patriacu páchateľovi.

(3) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

§ 56

Trest prepadnutia veci môže súd uložiť ako trest samostatný len v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy páchateľa uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

§ 57
Vyhostenie

Súd môže uložiť páchateľovi, ktorý nie je česko-slovenským občanom, trest vyhostenia z územia republiky ako trest samostatný alebo popri inom treste, ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku alebo iný všeobecný záujem.

§ 57a
Zákaz pobytu

(1) Súd môže uložiť trest zákazu pobytu na jeden rok až pätnásť rokov za úmyselný trestný čin, ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchateľa a miesto spáchania činu ochrana verejného poriadku, rodiny, zdravia, mravnosti alebo majetku; trest zákazu pobytu sa nemôže vzťahovať na miesto alebo obvod, v ktorom má páchateľ trvalý pobyt.

(2) Trest zákazu pobytu sa môže uložiť ako samostatný trest za trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje tri roky, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchateľa uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(3) Súd môže uložiť páchateľovi na dobu výkonu tohto trestu primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(4) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu sa doba výkonu trestu odňatia slobody nezapočítava; rozhodnutie podľa odseku 3 robí súd až po výkone trestu odňatia slobody alebo po podmienečnom prepustení.

(5) Trest zákazu pobytu záleží v tom, že sa odsúdený nesmie po dobu výkonu tohto trestu zdržiavať na určitom mieste alebo v určitom obvode; na prechodný pobyt na takom mieste alebo v takom obvode v nevyhnutnej osobnej veci je potrebné povolenie.

Štvrtý oddiel
Podmienečné odsúdenie, podmienečné prepustenie a upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov

Podmienečné odsúdenie

§ 58

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky,

a) ak vzhľadom na osobu páchateľa, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu má dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu, alebo

b) ak prijme záruku za nápravu páchateľa a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol má dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.

(2) Povolenie podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody sa netýka výkonu ostatných trestov uložených popri tomto treste.

§ 59

(1) Pri podmienečnom odsúdení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov; skúšobná doba začína sa právoplatnosťou rozsudku.

(2) Podmienečne odsúdenému môže súd uložiť primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu má tiež uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

(3) Doba, po ktorú podmienečne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, započítava sa do skúšobnej doby novourčenej pri podmienečnom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení úhrnného alebo súhrnného trestu.

§ 60

(1) Ak podmienečne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa osvedčil; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest vykoná.

(2) Ak záruku za nápravu podmienečne odsúdeného odvolal ten, kto ju poskytol, súd preskúma jeho správanie v priebehu skúšobnej doby, a ak zistí, že podmienečné odsúdenie neplní svoje poslanie, rozhodne, že sa trest vykoná; ináč podmienečné odsúdenie ponechá v platnosti.

(3) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal podmienečne odsúdený vinu, má sa za to, že podmienečne odsúdený sa osvedčil.

(4) Ak sa vyslovilo, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil (odsek 3), hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

(5) Ak súd podľa odseku 1 alebo 2 rozhodne, že sa trest vykoná, rozhodne zároveň o spôsobe výkonu trestu.

Podmienečné prepustenie a podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu

§ 61

(1) Po výkone polovice uloženého alebo podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmierneného trestu odňatia slobody môže súd odsúdeného podmienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu svojím vzorným správaním a poctivým pomerom k práci preukázal polepšenie a

a) môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, alebo

b) súd prijme záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného.

(2) Pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení prihliadne súd aj na to, do ktorej nápravnovýchovnej skupiny je odsúdený zaradený.

(3) Po výkone polovice trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu môže súd podmienečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu nie je potrebný, alebo ak súd prijme záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného.

§ 62

(1) Osoba odsúdená za trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 109 ods. 3, vojnovej zrady (§ 114), všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 2, 3, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, nedovolenej výroby a držania omamných a psychotropných látok a jedov podľa § 187 ods. 3, vraždy (§ 219), lúpeže podľa § 234 ods. 2, 3, brania rukojemníkov podľa § 234a ods. 3, znásilnenia podľa § 241 ods. 2, 3, pohlavného zneužívania podľa § 242 ods. 3, 4, krádeže podľa § 247 ods. 5, sprenevery podľa § 248 ods. 4, podvodu podľa § 250 ods. 4, genocídia (§ 259), alebo perzekúcie obyvateľstva podľa § 263a ods. 3, trestný čin proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru, ako aj obzvlášť nebezpečný recidivista alebo osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody (§ 29 ods. 2) môžu byť podmienečne prepustení až po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody.

(2) Osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody na doživotie môže byť podmienečne prepustená až po najmenej dvadsiatich rokoch výkonu tohto trestu.

§ 63

(1) Pri podmienečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienečným prepustením odsúdeného.

(2) Pri podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však na dobu kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba sa začína právoplatnosťou rohodnutia o tomto upustení.

(3) Podmienečne prepustenému môže súd uložiť primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; môže mu aj uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

§ 64

(1) Ak podmienečne prepustený alebo odsúdený, u ktorého sa podmienečne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa osvedčil; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmienečne prepustený alebo odsúdený, u ktorého sa podmienečne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienečne prepustený alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmienečne upúšťa od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu.

(3) U podmienečne prepusteného alebo u odsúdeného, u ktorého sa podmienečne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmienečnému prepusteniu alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmienečne upúšťa od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, tiež vtedy, keď súd bez jeho viny neurobil do roka od uplynutia skúšobnej doby rozhodnutie podľa odseku 1.

(4) Opätovné podmienečné prepustenie z výkonu toho istého trestu je možné po výkone polovice zvyšku trestu a v prípadoch uvedených v § 62 ods. 1 po výkone dvoch tretín zvyšku trestu.

(5) Ak záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného odvolal ten, kto ju poskytol, súd preskúma jeho správanie v priebehu skúšobnej doby, a ak zistí, že podmienečné prepustenie alebo podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu neplní svoje poslanie, rozhodne, že sa zvyšok trestu vykoná; ináč podmienečné prepustenie alebo podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu ponechá v platnosti.

§ 64a
Upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody vykonávaného vo vojenskom nápravnom útvare

(1) Od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody vykonávaného vo vojenskom nápravnom útvare (§ 39a ods. 4) môže súd upustiť, ak bol páchateľ, ktorému bol uložený taký trest za trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 270 alebo za vojenský trestný čin, prípadne za viac takých trestných činov, uznaný za neschopného na výkon vojenskej služby zo zdravotných dôvodov, a ak po dobu výkonu trestu svojím vzorným správaním a snahou plniť vojenské povinnosti preukázal, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

(2) Ak súd vyslovil, že od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody vykonávaného vo vojenskom nápravnom útvare upúšťa, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

PIATA HLAVA
ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 65
Zánik nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť

Trestnosť činu, ktorý bol v čase spáchania pre spoločnosť nebezpečný, zaniká, ak vzhľadom na zmenu situácie alebo vzhľadom na osobu páchateľa zanikla nebezpečnosť trestného činu pre spoločnosť.

§ 66
Účinná ľútosť

Trestnosť vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva (§ 106 a 107), ohrozenia hospodárskeho tajomstva (§ 122), porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou (§ 124), ohrozenia devízového hospodárstva (§ 146 a 147), skrátenia dane (§ 148), vzbury väzňov (§ 172), ohrozenie služobného tajomstva (§ 173), všeobecného ohrozenia (§ 179 a 180), ohrozenia životného prostredia (§ 181a a 181b), poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia (§ 182 až 184), šírenia nákazlivej choroby (§ 189 až 192), ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými potrebami (§ 193 a 194), šírenia poplašnej správy (§ 199), brania rukojemníkov (§ 234a), genocídia (§ 259) a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262) zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

a) škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo

b) urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď škodlivému následku trestného činu mohlo byť ešte zabránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

Premlčanie trestného stíhania

§ 67

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby,[1]) ktorá je

a) dvadsať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest,

b) desať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej desať rokov,

c) päť rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej tri roky,

d) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možno páchateľa postaviť pred súd pre zákonnú prekážku, ani doba, po ktorú sa zdržoval v cudzine.

(3) Premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

a) oznámením alebo vznesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi vyhľadávacieho orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchateľa, alebo

b) ak páchateľ spáchal v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 67a

Uplynutím premlčacej doby nazaniká trestnosť

a) trestných činov uvedených v desiatej hlave, s výnimkou trestného činu podľa § 261,

b) trestného činu teroru (§ 93 a 93a), všeobecného ohrozenia (§ 179 ods. 2, 3), vraždy (§ 219), ublíženia na zdraví [§ 221 ods. 2 písm. b), ods. 3 a ods. 4, § 222], obmedzovania osobnej slobody (§ 231 ods. 3), pozbavenia osobnej slobody (§ 232), zavlečenia do cudziny (§ 233) a porušovania domovej slobody (§ 238 ods. 2, 3), pokiaľ boli spáchané za takých okolností, že zakladajú vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti podľa predpisov medzinárodného práva,

c) trestného činu podľa § 1 zákona z 20. decembra 1950 č. 165 Zb. na ochranu mieru.

Premlčanie výkonu trestu

§ 68

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby,[1]) ktorá je

a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na výnimočný trest,

b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,

c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,

d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienečnom odsúdení právoplatnosťou rozhodnutia, že sa trest vykoná. Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine, alebo bol na ňom vykonávaný iný trest odňatia slobody. Pokiaľ ide o zákaz činnosti, peňažný trest a vyhostenie, do premlčacej doby sa nezapočítava aj doba, po ktorú bol na odsúdenom vykonávaný trest odňatia slobody.

(3) Premlčanie výkonu trestu sa prerušuje,

a) ak súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, alebo

b) ak odsúdený spáchal v premlčacej dobe nový trestný čin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 68a

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v § 67a sa nepremlčuje.

Zahladenie odsúdenia

§ 69

(1) Súd zahladí odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci päť rokov,

b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok,

c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok, na trest prepadnutia majetku alebo na trest zákazu pobytu,

d) jedného roku, ak ide o odsúdenie na peňažný trest alebo na prepadnutie veci.

(2) Ak ide o odsúdenie na stratu čestných titulov a vyznamenaní alebo na stratu vojenskej hodnosti, spravuje sa doba uvedená v odseku 1 podľa dĺžky trestu odňatia slobody, popri ktorom bol uvedený trest uložený.

(3) Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojím vzorným správaním a poctivým pomerom k práci, že sa napravil, môže súd zahladiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného alebo toho, kto je oprávnený ponúknuť záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

(4) Doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmienečne prepusteného má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmienečne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu; v prípade, že trest bol zmiernený rozhodnutím prezidenta republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

§ 70

(1) Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

(2) Ak sa páchateľovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahladiť, dokiaľ neuplynie doba pre zahladenie toho trestu, na zahladenie ktorého tento zákon ustanovuje najdlhšiu dobu.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije primeranie aj na prípad, že páchateľovi sa uložilo popri sebe viac trestov, ohľadne ktorých môže podľa tohto zákona nastať účinok, že sa na páchateľa hľadí, ako by nebol odsúdený.

ŠIESTA HLAVA
OCHRANNÉ OPATRENIA

§ 71
Druhy ochranných opatrení

(1) Ochrannými opatreniami sú ochranné liečenie, ochranná výchova a zhabanie veci.

(2) Ochrannú výchovu možno uložiť iba mladistvému.

§ 72
Ochranné liečenie

(1) Súd uloží ochranné liečenie v prípade uvedenom v § 25 a § 32 ods. 2, alebo ak páchateľ činu ináč trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, keď

a) páchateľ trestný čin spáchal v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo

b) páchateľ, ktorý sa oddáva zneužívaniu návykovej látky, spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej zneužívaním.

(3) Ochranné liečenie môže súd uložiť i popri treste alebo pri upustení od potrestania.

(4) Ak sa ukladá trest odňatia slobody, ochranné liečenie sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v nápravnovýchovnom ústave. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v liečebnom zariadení. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečby, prípadne

ústavné liečenie zmeniť dodatočne na ambulantné liečenie alebo naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v nápravnovýchovnom ústave nepostačí na splnenie účelu liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

(5) Ochranné liečenie potrvá, dokiaľ to vyžaduje jeho účel. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(6) Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

§ 73
Zhabanie veci

(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 55 ods. 1, môže súd uložiť, že sa taká vec zhabáva,

a) ak patrí páchateľovi, ktorého nemožno stíhať alebo odsúdiť,

b) ak patrí páchateľoví, od potrestania ktorého súd upustil, alebo

c) ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný všeobecný záujem.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát.

SIEDMA HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH

§ 74
Všeobecné ustanovenie

(1) Pri trestaní osoby, ktorá v čase spáchania trestného činu dovŕšila pätnásty rok a neprekročila osemnásty rok svojho veku (mladistvý), prihliadne súd na osobitnú starostlivosť, ktorú spoločnosť venuje mládeži.

(2) Pokiaľ táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona.

§ 75
Trestná zodpovednosť

Čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť je malý.

§ 76
Účel trestu

Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, a to so zreteľom na jeho osobné vlastnosti, na jeho rodinnú výchovu a na prostredie, z ktorého pochádza.

§ 77
Upustenie od potrestania

(1) Ak súd upustil od potrestania mladistvého, môže požiadať toho, kto je oprávnený ponúknuť záruku za jeho nápravu, aj keď takú záruku neponúkol, aby pomáhal vytvárať podmienky pre to, aby mladistvý žil riadnym životom.

(2) Súd môže upustiť od potrestania mladistvého aj vtedy, keď má za to, že ochranná výchova (§ 84), ktorú zároveň ukladá, zabezpečí nápravu mladistvého lepšie ako trest.

Ukladanie trestu

§ 78

Mladistvému môže súd uložiť iba tresty odňatia slobody, prepadnutia veci, vyhostenia, a ak je zárobkovo činný, peňažný trest; trest zákazu činnosti môže súd mladistvému uložiť len vtedy, ak to nie je na prekážku príprave na jeho povolanie, pričom horná hranica sadzby tohto trestu nesmie prevyšovať päť rokov.

§ 79

(1) Trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu, pričom však horná hranica trestnej sadzby nesmie prevyšovať päť rokov a dolná hranica jeden rok.

(2) V prípade, že mladistvý spáchal trestný čin, za ktorý tento v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, a že stupeň nebezpečnosti takého trestného činu pre spoločnosť vzhľadom na obzvlášť zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo na obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku alebo na obzvlášť ťažký a ťažko napraviteľný následok je mimoriadne vysoký, môže mu súd uložiť trest odňatia slobody na päť až desať rokov, ak má za to, že by trest v rozpätí naznačenom v odseku 1 na dosiahnutie účelu trestu nepostačoval.

(3) Súd môže uložiť mladistvému trest odňatia slobody na päť až desať rokov aj vtedy, keď spáchal ako vojak za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, a takým trestným činom boli zmarené alebo podstatne ohrozené bojové akcie alebo zvýšenou mierou ohrozená kázeň alebo poriadok v ozbrojených silách alebo v ozbrojenom zbore, a ak súd má za to, že by trest v rozpätí naznačovanom v odseku 1 na dosiahnutie účelu trestu nepostačoval.

§ 80
Úhrnný a súhrnný trest

Ak súd ukladá úhrnný alebo súhrnný trest páchateľovi, ktorý spáchal trestné činy jednak pred tým, než prekročil osemnásty rok svojho veku, jednak po tom, čo tento rok dovŕšil, postupuje podľa ustanovenia § 35, prípadne § 37, pričom sa hranice trestných sadzieb pri trestných činoch spáchaných pred tým, než prekročil osemnásty rok, posudzujú podľa ustanovenia § 79.

§ 81
Výkon trestu odňatia slobody

(1) Trest odňatia slobody sa u osôb, ktoré neprekročili osemnásty rok svojho veku, vykonáva v nápravnovýchovnych ústavoch pre mladistvých.

(2) Súd môže rozhodnúť, že v takých ústavoch sa vykoná trest aj u mladistvého, ktorý už prekročil osemnásty rok svojho veku; pritom sa prihliadne najmä na dĺžku trestu a na stupeň a povahu narušenia mladistvého.

§ 82
Podmienečné odsúdenie

(1) Pri podmienečnom odsúdení mladistvého súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až tri roky.

(2) Ak nedovŕšil mladistvý, ktorý bol podmienečne odsúdený, v čase, keď dal príčinu na výkon trestu, dvadsiaty rok svojho veku, môže súd vzhľadom na výnimočné okolnosti prípadu podmienečné odsúdenie ponechať v platnosti. Pritom môže skúšobnú dobu primerane predĺžiť, nie však o viac ako dva roky.

§ 83

– zrušený

Ochranná výchova

§ 84

(1) Ak súd odsudzuje mladistvého, môže mu uložiť ochrannú výchovu, pokiaľ

a) o výchovu mladistvého nie je náležite postarané,

b) doterajšia výchova mladistvého bola zanedbaná, alebo

c) vyžaduje to prostredie, v ktorom mladistvý žije.

(2) Ochrannú výchovu nemožno uložiť, ak ide o vojaka.

§ 85

(1) Ochranná výchova sa vykonáva v osobitných výchovných zariadeniach; ak to však vyžaduje zdravotný stav chovanca, vykonáva sa v liečebnom ústave.

(2) Vo výkone ochrannej výchovy treba riadnym pedagogickým vedením zabezpečiť prípravu chovanca na jeho budúce povolanie.

(3) Ochranná vychova potrvá, dokiaľ to vyžaduje jej účel, najdlhšie však do dovŕšenia osemnásteho roku veku chovanca; ak to vyžaduje záujem chovanca, môže ju súd predĺžiť do dovŕšenia jeho devätnásteho roku.

(4) Od výkonu ochrannej výchovy súd upustí, ak zaniknú pred jej začatím okolnosti, pre ktoré bola uložená.

(5) Ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že aj bez obmedzení, ktorým je podrobený vo výchovnom zariadení, bude sa riadne správať a pracovať, avšak dosiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd mladistvého podmienečne umiestniť mimo výchovného zariadenia.

(6) Ak mladistvý nesplní očakávanie, že i mimo výchovného zariadenia sa bude riadne správať a pracovať, súd podmienečné umiestnenie mimo výchovného zariadenia zruší a rozhodne, že sa vo výkone ochrannej výchovy pokračuje vo výchovnom zariadení.

§ 86

Ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásty rok svojho veku a je mladšia ako pätnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, súd jej uloží v občianskoprávnom konaní ochrannú výchovu; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by ináč bol trestným činom.

§ 87
Zahladenie odsúdenia

(1) O tom, či sa odsúdenie mladistvého zahladzuje, rozhodne súd, prihliadajúc na správanie mladistvého vo výkone trestu odňatia slobody, po výkone tohto trestu. Ak bol trest podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmiernený, súd takto postupuje po tom, čo bol mladistvý po výkone trestu prepustený na slobodu.

(2) Ak súd vyslovil, že sa mladistvý podmienečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, hľadí sa na neho, ako by nebol odsúdený.

(3) Na mladistvého, ktorému bol uložený peňažný trest, sa hľadí, ako by nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od výkonu trestu alebo jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(4) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest prepadnutia veci, sa hľadí, ako by nebol odsúdený, len čo nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým sa tento trest uložil.

ÔSMA HLAVA
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 88

Na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, prihliadne sa len vtedy, keď pre svoju závažnosť podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

§ 89

(1) Trestným činom sa rozumie len čin súdne trestný, a pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, aj príprava na trestný čin, pokus trestného činu, organizátorstvo, návod a pomoc.

(2) Konaním sa rozumie i opomenutie takého konania, na ktoré bol páchateľ podľa okolností a svojich pomerov povinný.

(3) Trestný čin je spáchaný pre zárobok, ak si páchateľ sústavnou trestnou činnosťou zadovažuje po dlhší čas prevažný zdroj príjmov.

(4) Trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaného spisu, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo

b) pred viac ako dvoma osobami súčasne prítomnými.

(5) Trestný čin je spáchaný so zbraňou, ak páchateľ alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchateľov použije zbraň na útok, na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ak ju na ten účel má pri sebe; zbraňou sa tu rozumie, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším.

(6) Trestný čin je spáchaný násilím aj vtedy ak je spáchaný na osobe, ktorú páchateľ uviedol do stavu bezbrannosti ľsťou.

(7) Ťažkou ujmou na zdraví sa rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie. Za týchto podmienok je ťažkou ujmou na zdraví

a) zmrzačenie,

b) strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,

c) ochromenie údu,

d) strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva,

e) poškodenie dôležitého orgánu,

f) zohyzdenie,

g) vyvolanie potratu,

h) mučivé útrapy, alebo

ch) dlhší čas trvajúca porucha zdravia.

(8) Blízkou osobou sa rozumie príbuzný v pokolení priamom, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke len vtedy, keby ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

(9) Verejným činiteľom je volený funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník národného výboru, súdu alebo iného štátneho orgánu alebo príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, pokiaľ sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou.

(10) Štátnym tajomstvom sa rozumie všetko, čo v dôležitom záujme republiky, najmä v záujme politickom, vojenskom alebo hospodárskom, má zostať utajené pred nepovolanou osobou.

(11) Hospodárskym tajomstvom sa rozumie všetko, čo je dôležité pre hospodársku činnosť a vo všeobecnom záujme má zostať utajené pred nepovolanou osobou.

(12) Služobným tajomstvom sa rozumie dôležitá skutočnosť, ktorá súvisí s činnosťou národného výboru, súdu, ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru alebo iného štátneho orgánu a vo všeobecnom záujme má zostať utajená pred nepovolanou osobou.

(13) Návykovou látkou sa rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti alebo sociálne správanie.

(14) Škodou nie nepatrnou sa rozumie škoda dosahujúca najmenej polovicu najnižšej mesačnej mzdy ustanovenej všeobecne záväznými právnymi predpismi, škodou nie malou sa rozumie suma dosahujúca najmenej trojnásobok takej mzdy, väčšou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej mzdy, značnou škodou suma dosahujúca najmenej päťdesiatnásobok takej mzdy a škodou veľkého rozsahu suma dosahujúca najmenej dvestopäťdesiatnásobok takej mzdy. Tieto hľadiská sa použijú obdobne pre určenie výšky prospechu a hodnoty veci.

(15) Kde tento zákon spája s uplynutím určitej doby nejaký účinok, nezapočítava sa do nej deň, keď nastala udalosť určujúca jej začiatok.

(16) Za organizáciu sa na účely Trestného zákona považuje aj fyzická osoba, ktorá prevádzkuje podnikateľskú činnosť podľa osobitného zákona.

§ 90

(1) Ak na spáchanie trestného činu tento zákon vyžaduje osobitnú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie páchateľa, môže byť páchateľom alebo spolupáchateľom trestného činu len osoba, ktorá má požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Páchateľom alebo spolupáchateľom trestného činu vojenského podľa dvanástej hlavy osobitnej časti tohto zákona môže byť len vojak.

(2) Organizátorom, návodcom alebo pomocníkom trestného činu uvedeného v odseku 1 môže byť aj osoba, ktorá nemá vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie tam vyžadované.

(3) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojakovi, rozumie sa ním

a) vojak v činnej službe,

b) osoba, ktorá sa povolaním na zvláštnu službu stala príslušníkom ozbrojených síl,

c) príslušník vojensky organizovaného alebo iného zboru, ktorého príslušníci podliehajú podľa osobitných zákonov ustanoveniam o trestných činoch vojenských, ak je v činnej službe,

d) vojak alebo príslušník zboru uvedeného pod písmenom c) mimo činnej služby, ak je v služobnej rovnošate, alebo

e) vojnový zajatec.

(4) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojenskej službe alebo o vojenskej povinnosti, rozumie sa tým služba alebo povinnosť osôb uvedených v odseku 3.

DRUHÁ ČASŤ
OSOBITNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE

Prvý oddiel
Trestné činy proti základom republiky

§ 91
Vlastizrada

Česko-slovenský občan, ktorý v spojení s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom spácha trestný čin rozvracania republiky, teroru, záškodníctva alebo sabotáže, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 92
Rozvracanie republiky

(1) Kto v úmysle rozvrátiť ústavné zriadenie, územnú celistvosť alebo obranyschopnosť republiky alebo zničiť jej samostatnosť zúčastní sa na násilných akciách proti republike alebo jej orgánom, potresce sa odňatím slobody na osem až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,

c) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

d) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

Teror

§ 93

Kto v úmysle poškodiť ústavné zriadenie republiky iného úmyselne usmrtí alebo sa o to pokúsi, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočných trestom.

§ 93a

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrtí alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú ujmu, s cieľom vynútiť si splnenie podmienok poškodzujúcich ústavné zriadenie republiky, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak je pri takom čine rukojemníkom osoba mladšia ako osemnásť rokov,

c) ak sú pri takom čine rukojemníkmi viaceré osoby, alebo

d) ak takým činom spôsobí ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť.

§ 94

– zrušený

Záškodníctvo

§ 95

(1) Kto v úmysle poškodiť ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky

a) vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo

b) všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie,

potresce sa odňatím slobody až na päť až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak spácha taký čin opätovne,

c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,

d) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

e) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 96

(1) Kto v úmysle uvedenom v § 95 ods. 1 cudziu alebo vlastnú vec zničí, poškodí alebo urobí ne-upotrebiteľnou, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 97
Sabotáž

(1) Kto v úmysle poškodiť ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky zneužije svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo svoju funkciu alebo sa dopustí iného konania pre to, aby

a) maril alebo sťažoval plnenie dôležitej úlohy štátneho orgánu, ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, hospodárskej organizácie alebo inej inštitúcie, alebo

b) spôsobil v činnosti takého orgánu alebo takej organizácie alebo inštitúcie poruchu alebo inú závažnú škodu,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až dvanásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,

b) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

c) ak zorganizuje taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 98

– zrušený

§ 99

– zrušený

§ 100

– zrušený

§ 101

– zrušený

Hanobenie republiky a jej predstaviteľa

§ 102

Kto verejne hanobí republiku, Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českú národnú radu, Slovenskú národnú radu alebo ich predsedníctva alebo vlády, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 103

Kto verejne hanobí prezidenta republiky pre výkon jeho právomoci alebo vôbec pre jeho činnosť v politickom živote, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 104

– zrušený

Druhý oddiel
Trestné činy proti bezpečnosti republiky

§ 105
Vyzvedačstvo

(1) Kto vyzvedá štátne tajomstvo s cieľom vyzradiť ho cudzej moci,
kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce štátne tajomstvo, alebo

kto štátne tajomstvo cudzej moci úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto umožní alebo uľahčí činnosť páchateľovi činu uvedeného v odseku 1 alebo organizácii, ktorej cieľom je vyzvedať štátne tajomstvo.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen organizácie, ktorej cieľom je vyzvedať štátne tajomstvo,

b) ak spácha taký čin, hoci mu bolo uchovávanie štátneho tajomstva osobitne uložené,

c) ak spácha taký čin pre zárobok alebo v značnom rozsahu, alebo

d) ak sa týka taký čin štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého.

(4) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu.

Ohrozenie štátneho tajomstva

§ 106

(1) Kto vyzvedá štátne tajomstvo s cieľom vyzradiť ho nepovolanej osobe,
kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce štátne tajomstvo, alebo

kto štátne tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak sa týka čin uvedený v odseku 1 štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého,

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu, alebo

c) ak vyzradí nepovolanej osobe úmyselne štátne tajomstvo, ktorého uchovávanie mu bolo osobitne uložené.

§ 107

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí vyzradenie štátneho tajomstva nepovolanej osobe, alebo stratu listiny alebo veci obsahujúcej štátne tajomstvo, hoci

a) je podľa svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie povinný ho uchovávať, alebo

b) ide o štátne tajomstvo obzvlášť dôležité,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa štátne tajomstvo stalo známym v cudzine, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

§ 107a

– zrušený

§ 108

– zrušený

§ 109
Nedovolené prekročenie štátnych hraníc

(1) Kto prekročí štátne hranice za použitia násilia alebo hrozby bezprostredného násilia, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo prepadnutím majetku sa páchateľ potresce, ak

a) čin uvedený v odseku 1 zorganizuje,

b) spácha taký čin, hoci mu ako česko-slovenskému občanovi bolo osobitne uložené uchovávanie štátneho tajomstva,

c) spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,

d) spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

e) spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak

a) činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť, alebo

b) spácha taký čin ako vojak za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 110

– zrušený

§ 111
Porušovanie predpisov o medzinárodných letoch

Kto poruší predpisy o medzinárodných letoch, najmä tým, že vnikne lietadlom na územie republiky, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom.

§ 112

– zrušený

Tretí oddiel
Trestné činy proti obrane vlasti

§ 113
Spolupráca s nepriateľom

Kto za brannej pohotovosti štátu zadovažuje nepriateľovi prospech alebo ho akokoľvek podporuje, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody na jeden rok až desať rokov.

§ 114
Vojnová zrada

Česko-slovenský občan, ktorý za brannej pohotovosti štátu koná službu v nepriateľskom vojsku alebo v nepriateľskom ozbrojenom zbore, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 115
Služba v cudzom vojsku

(1) Česko-slovenský občan, ktorý bez povolenia koná službu vo vojsku cudzej moci alebo v cudzom ozbrojenom zbore, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

DRUHÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE

Prvý oddiel
Trestné činy proti hospodárskej sústave

§ 116

– zrušený

§ 117

– zrušený

§ 118
Neoprávnené podnikanie

(1) Kto neoprávnene vo väčšom rozsahu poskytuje služby alebo vykonáva výrobné alebo iné zárobkové podnikanie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak používa na čin uvedený v odseku 1 iného ako pracovnú silu, alebo

b) ak získa takým činom značný prospech.

§ 119

– zrušený

§ 120

– zrušený

§ 121
Poškodzovanie spotrebiteľa

(1) Kto vo väčšom rozsahu poškodzuje spotrebiteľa najmä tým, že porušuje záväzné ustanovenia o cenách tovaru alebo služby, alebo že ich klame na akosti, množstve alebo váhe tovaru, alebo kto uvedie vo väčšom rozsahu na trh výrobky, práce alebo služby a zatají pri tom ich podstatné vady, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak získa takým činom značný prospech, alebo

c) ak bol pre taký čin v posledných piatich rokoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

§ 122
Ohrozenie hospodárskeho tajomstva

(1) Kto vyzvedá hospodárske tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo kto hospodárske tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Rovnako sa potresce, kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa hospodárske tajomstvo stalo známym v cudzine.

(3) Kto hospodárske tajomstvo vyzvedá v úmysle vyzradiť ho do cudziny, alebo kto hospodárske tajomstvo úmyselne do cudziny vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 3 značnú škodu.

§ 123

– zrušený

§ 124
Porušovanie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou

(1) Kto podstatne ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru, alebo kto výrazne skráti clo, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Druhý oddiel
Trestné činy proti hospodárskej disciplíne

§ 125
Narušovanie riadenia, plánovania a kontroly národného hospodárstva

(1) Kto v úmysle zabezpečiť podniku alebo organizácii alebo ich zložke neoprávnené výhody uvedie o závažných skutočnostiach vo výkaze, hlásení, vstupných údajoch vkladaných do počítača, alebo v iných podkladoch slúžiacich pre riadenie, plánovanie alebo kontrolu hospodárenia nepravdivé alebo hrubo skreslené údaje, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle uvedenom v odseku 1

a) urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača,

b) podklady uvedené v odseku 1 zničí, poškodí, urobí neupotrebiteľnými, zatají alebo nevedie.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 vážnu poruchu v chode národného hospodárstva alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 126

– zrušený

§ 127
Porušovanie záväzných pravidiel hospodárskeho styku

(1) Kto v úmysle zabezpečiť podniku alebo organizácii alebo ich zložke v značnom rozsahu neoprávnené výhody poruší závažným spôsobom pravidlá hospodárskeho styku ustanovené vše-obecne záväzným právnym predpisom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 vážnu poruchu v hospodárskej činnosti podniku alebo organizácie alebo vážnu poruchu v zásobovaní alebo skrátenie príjmu štátu v značnom rozsahu.

§ 128

– zrušený

§ 129

– zrušený

§ 130

– zrušený

§ 131

– zrušený

§ 132 – 139

zrušený

Tretí oddiel
Trestné činy proti mene a trestné činy daňové

§ 140
Falšovanie a pozmeňovanie peňazí

(1) Kto falšuje alebo pozmení peniaze v úmysle dať ich ako pravé alebo platné alebo ako peniaze vyššej hodnoty, alebo
kto falšované alebo pozmenené peniaze dá ako pravé,

potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo

b) ak spácha taký čin v značnom rozsahu.

§ 141
Uvádzanie falšovaných a pozmenených peňazí

Kto falšované alebo pozmenené peniaze, ktorými mu bolo platené ako pravými, dá ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 142
Výroba a držanie falšovateľského náčinia

(1) Kto vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva nástroj alebo iný predmet spôsobilý na falšovanie alebo pozmeňovanie peňazí, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone svojho povolania.

§ 143
Spoločné ustanovenie

Ochrana podľa § 140 až 142 sa poskytuje aj cudzozemským peniazom, ako aj tuzemským a cudzozemským cenným papierom hromadne vydaným, ktoré znejú na majiteľa alebo sú rubopisom prevoditeľné, a šekom.

§ 144
Ohrozovanie obehu tuzemských peňazí

(1) Kto neoprávnene vyrobí alebo vydá náhradky tuzemských peňazí, alebo
kto také náhradky neoprávnene dáva do obehu,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto

a) bez zákonného dôvodu odmieta tuzemské peniaze,

b) bez hospodárskej potreby zhromažďuje drobné tuzemské peniaze, alebo

c) poškodzuje tuzemské peniaze.

§ 145
Falšovanie a pozmeňovanie známok

(1) Kto falšuje alebo pozmení poštovné alebo kolkové známky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo
kto také známky úmyselne uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu, alebo

b) ak získa takým činom značný prospech.

Ohrozenie devízového hospodárstva

§ 146

(1) Kto spôsobí devízovému hospodárstvu väčšiu škodu tým, že koná proti predpisom o devízovom hospodárstve, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo

b) ak spácha taký čin preto, že porušil povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

§ 147

(1) Kto pri predaji cudzozemských peňazí alebo platobných dokumentov znejúcich na cudziu menu uvedie nepravdivé údaje a získa tým pre seba alebo iného neoprávnene výhodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle spôsobiť devízovému hospodárstvu väčšiu škodu dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údaja pre seba alebo iného povolenie alebo doklad potrebný podľa devízových predpisov.

§ 148
Skrátenie dane

(1) Kto vo väčšom rozsahu skráti daň, poplatok alebo inú im podobnú dávku, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami,

b) ak poruší na uľahčenie takého činu úradnú uzáveru, alebo

c) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

Štvrtý oddiel
Trestné činy proti predpisom o nekalej súťaži, ochranných známkach, chránených vzoroch a vynálezoch a proti autorskému právu

§ 149
Nekalá súťaž

Kto konaním, ktoré je v rozpore s predpismi upravujúcimi súťaž v hospodárskom styku alebo so zvyklosťami súťaže, poškodí dobrú povesť alebo ohrozí chod alebo rozvoj podniku súťažiteľa, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 150
Porušovanie práv k ochrannej známke, obchodnému menu a chránenému označeniu pôvodu

(1) Kto uvedie do obehu výrobky neoprávnene označované ochrannou známkou, ku ktorej má výhradné právo iný, alebo známkou ľahko s ňou zameniteľnou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto na dosiahnutie hospodárskeho prospechu

a) neoprávnene používa meno alebo akékoľvek označenie s ním zameniteľné, alebo

b) uvedie do obehu výrobky neoprávnene opatrené označením pôvodu, na ktoré patrí výhradné právo inému, alebo označením pôvodu ľahko s ním zameniteľným.

§ 151
Porušovanie práv k vynálezu a priemyselnému vzoru

Kto zasiahne do práv k chránenému vynálezu alebo priemyselnému vzoru konaním, na ktoré nie je oprávnený, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 152
Porušovanie autorského práva

Kto s dielom, ktoré je predmetom autorského práva alebo práva príbuzného autorskému právu, neoprávnene nakladá spôsobom, ktorý prislúcha autorovi alebo inému nositeľovi autorského práva alebo práva príbuzného autorskému právu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

TRETIA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU VO VEREJNÝCH VECIACH

Prvý oddiel
Trestné činy proti výkonu právomoci štátneho orgánu a verejného činiteľa

Útok na štátny orgán

§ 153

(1) Kto použije násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci národného výboru, súdu alebo iného štátneho orgánu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, alebo

b) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedených v odseku 1 smrť.

§ 154

(1) Kto sa inému vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu

a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci štátneho orgánu, alebo

b) pre výkon právomoci štátneho orgánu,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto hrubo urazí alebo ohovorí štátny orgán pri výkone jeho právomoci alebo pre tento výkon, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Útok na verejného činiteľa

§ 155

(1) Kto použije násilie

a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo

b) pre výkon právomoci verejného činiteľa,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou,

b) ak ublíži takým činom inému na zdraví, alebo

c) ak spôsobí takým činom väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 156

(1) Kto sa inému vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu

a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo

b) pre výkon právomoci verejného činiteľa,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha trestný čin uvedený v odseku 1 so zbraňou.

(3) Kto hrubo urazí alebo ohovorí verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci alebo pre tento výkon, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 156a

– zrušený

§ 157
Spoločné ustanovenie

Ochrana podľa § 155 a 156 sa poskytuje aj osobe, ktorá vystúpila na podporu alebo ochranu verejného činiteľa.

Druhý oddiel
Trestné činy verejných činiteľov

§ 158
Zneužívanie právomoci verejného činiteľa

(1) Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu,

b) prekročí svoju právomoc, alebo

c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci,
potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce

a) ak zadováži činom uvedeným v odseku 1 sebe alebo inému značný prospech,

b) ak spôsobí takým činom vážnu poruchu v činnosti podniku alebo organizácie, alebo

c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 159
Marenie úlohy verejného činiteľa z nedbanlivosti

(1) Verejný činiteľ, ktorý pri výkone svojej právomoci z nedbanlivosti zmarí alebo podstatne sťaží splnenie dôležitej úlohy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 vážnu poruchu v činnosti podniku alebo organizácie, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Tretí oddiel
Úplatkárstvo

§ 160
Prijímanie úplatku

(1) Kto v súvislosti s obstarávaním vecí vše-obecného záujmu prijme alebo si dá sľúbiť úplatok, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Kto za okolností uvedených v odseku 1 úplatok žiada, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako verejný činiteľ.

§ 161
Podplácanie

(1) Kto inému v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči verejnému činiteľovi.

§ 162
Nepriame úplatkárstvo

(1) Kto žiada alebo prijme úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo za to, že tak už urobil, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto z dôvodu uvedeného v odseku 1 inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 163
Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti

Trestnosť podplácania (§ 161) a nepriameho úplatkárstva (§ 162) zaniká, ak páchateľ úplatok poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu.

Štvrtý oddiel
Niektoré formy trestnej súčinnosti

§ 164
Podnecovanie

Kto verejne podnecuje na trestný čin alebo na hromadné neplnenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 165
Schvaľovanie trestného činu

(1) Kto verejne schvaľuje trestný čin alebo kto verejne vychvaľuje pre trestný čin jeho páchateľa, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle prejaviť s trestným činom súhlas

a) páchateľa alebo osobu jemu blízku odmení alebo odškodní za trest, alebo

b) na takú odmenu alebo odškodnenie zbiera.

§ 166
Nadržovanie

(1) Kto páchateľovi trestného činu pomáha v úmysle umožniť mu, aby unikol trestnému stíhaniu, trestu alebo ochrannému opatreniu alebo ich výkonu, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak však pomáha takto páchateľovi trestného činu, na ktorý tento zákon ustanovuje trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1 v prospech osoby jemu blízkej, nie je trestný, okrem prípadu, že by tak urobil v úmysle

a) pomôcť osobe, ktorá spáchala trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105) alebo genocídia (§ 259), alebo

b) zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech.

§ 167
Neprekazenie trestného činu

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný pripravuje alebo pácha trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva podľa § 106, nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 109 ods. 2, 3, vojnovej zrady (§ 114), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a

civilného plavidla podľa § 180a, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, vraždy (§ 219), lúpeže (§ 234), brania rukojemníkov (§ 234a), znásilnenia (§ 241), pohlavného zneužívania podľa § 242, krádeže podľa § 247 ods. 5, sprenevery podľa § 248 ods. 4, podvodu podľa § 250 ods. 4, genocídia (§ 259), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), vojnovej krutosti (§ 263), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 264), neposlúchnutia rozkazu podľa § 273 ods. 2 písm. a), sprotivenia a donútenia porušiť vojenskú povinnosť podľa § 275 ods. 2 písm. a), porušovania práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 3 a § 279b ods. 3, zbehnutia (§ 282) alebo ohrozenia morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 2, a spáchanie alebo dokončenie takého trestného činu neprekazí, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak ustanovuje tento zákon na niektorý z týchto trestných činov trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol trestný čin prekaziť bez značných ťažkostí alebo bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezbavuje páchateľa trestnosti, ak sa týka neprekazenia trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva podľa § 106 alebo genocídia (§ 259).

(3) Prekaziť trestný čin možno i jeho včasným oznámením prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

§ 168
Neoznámenie trestného činu

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a § 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva (§ 106 a 107), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, vraždy (§ 219), genocídia (§ 259) alebo používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), a taký trestný čin neoznámi bez odkladu prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu alebo namiesto toho, ak ide o vojaka, veliteľovi alebo náčelníkovi, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak ustanovuje tento zákon na niektorý z týchto trestných činov trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol oznámenie urobiť bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezbavuje páchateľa trestnosti, ak sa týka neoznámenia trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva § 106 a 107 alebo genocídia (§ 259).

Piaty oddiel
Iné rušenia činnosti štátneho orgánu

§ 169

– zrušený

§ 169a
Zasahovanie do nezávislosti súdu

(1) Kto pôsobí na sudcu, aby porušil svoje povinnosti v konaní pred súdom, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle

a) zadovážiť sebe alebo inému značný prospech, alebo

b) spôsobiť značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 170

– zrušený

§ 170a

– zrušený

§ 171
Marenie výkonu úradného rozhodnutia

(1) Kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu tým, že

a) bez povolenia a bez vážneho dôvodu sa zdržiava v mieste alebo obvode, na ktoré sa vzťahuje trest zákazu pobytu, alebo nedodržiava obmedzenia, ktoré mu uložil súd v súvislosti s výkonom tohto trestu,

b) vykonáva činnosť, ktorá mu bola zakázaná,

c) odmieta podrobiť sa ochrannému liečeniu alebo ochrannej výchove, ktoré mu uložil súd, alebo inak, najmä útekom z ústavu, výkon takých rozhodnutí podstatne sťažuje, alebo

d) dopustí sa závažného konania, aby zmaril účel väzby alebo trestu,
potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

(2) Kto zmarí alebo podstatne sťaží výkon rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu tým, že

a) zničí, poškodí, urobí neupotrebiteľnou, zatají, scudzí alebo odstráni vec, ktorej sa také rozhodnutie týka, alebo

b) ujde stráži, z väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody,
potresce sa odňatím slobody až na päť rokov alebo peňažným trestom.

(3) Kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takého rozhodnutia alebo dohody, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 172
Vzbura väzňov

(1) Kto sa zúčastní na vzopretí skupiny väzňov dozornému orgánu, jeho rozkazu alebo väzenskému poriadku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak zorganizje čin uvedený v odseku 1.

§ 173
Ohrozenie služobného tajomstva

(1) Kto vyzvedá služobné tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo
kto služobné tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Rovnako sa potresce, kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa služobné tajomstvo stalo známym v cudzine.

(3) Kto služobné tajomstvo vyzvedá v úmysle vyzradiť ho do cudziny, alebo
kto služobné tajomstvo úmyselne do cudziny vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 174
Krivé obvinenie

(1) Kto iného lživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 175
Krivá výpoveď a nepravdivý znalecký posudok

(1) Kto ako svedok, znalec alebo tlmočník pred súdom, prokurátorom, alebo pred vyšetrovateľom, alebo vyhľadávacím orgánom, pokiaľ konajú vyšetrovanie alebo vyhľadávanie podľa Trestného poriadku, alebo pred štátnym notárom, alebo orgánom hospodárskej arbitráže, pokiaľ vykonávajú rozhodovaciu činnosť,

a) uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo

b) takú okolnosť zamlčí,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 176
Falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny

(1) Kto falšuje verejnú listinu alebo podstatne zmení jej obsah v úmysle, aby sa použila ako pravá, alebo
kto použije takú listinu ako pravú,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 177
Marenie prípravy a priebehu volieb

Kto inému násilím alebo vyhrážkou násilia alebo lesťou bráni vo výkone volebného práva alebo iného takým spôsobom k výkonu volebného práva núti alebo

kto falšuje údaje v doklade o počte členov politickej strany alebo na petícii na volebné účely alebo v inom volebnom dokumente alebo vedome použije taký dokument ako pravý alebo

kto vedome nesprávne spočíta hlasy alebo poruší tajnosť hlasovania alebo

kto inak hrubým spôsobom marí prípravy alebo priebeh volieb do zastupiteľského zboru,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 178

– zrušený

ŠTVRTÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE NEBEZPEČNÉ

Všeobecné ohrozenie

§ 179

(1) Kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo
kto všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak spácha taký čin opätovne v krátkom čase, alebo

c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť, škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 úmyselne smrť, alebo

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 180

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,

b) ak spácha taký čin preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, alebo

c) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. b)

a) škodu veľkého rozsahu, alebo

b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb.

Ohrozenie bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla

§ 180a

(1) Kto na palube vzdušného dopravného prostriedku alebo civilného plavidla s úmyslom získať alebo vykonávať kontrolu nad takým prostriedkom

a) použije proti inému násilie alebo pohrozenie bezprostredným násilím

b) vyhráža sa inému usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, alebo

c) zneužije bezbrannosť iného,

potresce sa odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom, prípadne popri týchto trestoch aj prepadnutím majetku sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 180b

Kto oznámi nepravdivú informáciu, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo prevádzku vzdušného dopravného prostriedku za letu alebo civilného plavidla za plavby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

§ 180c
Zavlečenie vzdušného dopravného prostriedku do cudziny

(1) Kto sa za účelom zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny takého prostriedku zmocní alebo neoprávnene použije taký prostriedok, ktorý mu bol zverený, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom, prípadne popri týchto trestoch aj prepadnutím majetku sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 181
Porušovanie povinnosti pri hrozivej tiesni

Kto zmarí alebo sťaží odvrátenie alebo zmiernenie hrozivej tiesne, ktorá priamo postihuje väčšiu skupinu osôb, tým, že bez závažného dôvodu

a) odoprie pomoc, ktorá je mu podľa zákona uložená alebo na ktorú sa zaviazal, alebo

b) zmarí poskytnutie takej pomoci inou osobou,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

Ohrozenie životného prostredia

§ 181a

(1) Kto úmyselne vydá životné prostredie do nebezpečenstva závažného poškodenia tým, že poruší predpisy o ochrane životného prostredia a hospodárení s prírodnými zdrojmi (ohrozenie životného prostredia), potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

§ 181b

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí ohrozenie životného prostredia (§ 181a ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, alebo

b) ak takým činom spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. a) na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

Poškodzovanie a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia

§ 182

(1) Kto úmyselne ohrozí prevádzku

a) verejného telekomunikačného zariadenia, pošty alebo zariadenia pre hromadnú dopravu,

b) podmorského kábla alebo podmorského potrubia,

c) zariadenia energetického alebo vodárenského,

d) verejného ochranného zariadenia proti požiaru, povodni alebo inej živelnej pohrome,

e) obranného alebo ochranného zariadenia proti leteckým a iným podobným útokom alebo ich následkom, alebo

f) podobného všeobecne prospešného zariadenia,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 poruchu prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, alebo

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 183

Kto úmyselne zničí alebo urobí neupotrebiteľnou zreteľne označenú značku bodu astronomicko-geodetickej siete alebo základného nivelačného bodu alebo oporného gravimetrického bodu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 184

Kto z nedbanlivosti ohrozí prevádzku všeobecne prospešného zariadenia (§ 182 ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

§ 185
Nedovolené ozbrojovanie

(1) Kto bez povolenia vyrobí alebo zadováži sebe alebo inému strelnú zbraň alebo ju prechováva, potresce sa odňatím slobody až na tri mesiace alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Kto bez povolenia

a) sebe alebo inému zadováži alebo prechováva hromadne účinnú zbraň alebo súčiastky, ktoré sú na použitie takej zbrane nevyhnutne potrebné, alebo

b) hromadí, vyrába alebo sebe alebo inému zadovažuje zbrane, strelivo alebo výbušniny,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 vo väčšom rozsahu, alebo

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 186 – zrušený
Nedovolená výroba a držanie omamných a psychotropných látok a jedov

§ 187

(1) Kto bez povolenia vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, inému zadováži alebo pre iného prechováva omamnú alebo psychotropnú látku alebo jed, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo vo väčšom rozsahu,

b) ak získa takým činom značný prospech,

c) ak spácha taký čin voči osobe mladšej ako osemnásť rokov, alebo

d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť, alebo

b) ak spácha taký čin v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

§ 188

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej alebo psychotropnej látky alebo jedu, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo väčšom rozsahu, alebo

b) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči osobe mladšej ako osemnásť rokov.

§ 188a
Šírenie toxikománie

(1) Kto zvádza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči osobe mladšej ako osemnásť rokov.

Šírenie nákazlivej choroby

§ 189

Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 190

Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 191

(1) Kto spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby domácich alebo iných hospodársky dôležitých zvierat, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 rozšírenie takej choroby.

§ 192

(1) Kto spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby alebo škodcu úžitkových rastlín, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 rozšírenie takej choroby alebo takého škodcu.

Ohrozovanie zdravia závadnými potravinami a inými potrebami

§ 193

(1) Kto má na predaj, vyrobí alebo sebe alebo inému úmyselne zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť.

§ 194

Kto má na predaj, vyrobí alebo sebe alebo inému z nedbanlivosti zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 194a
Nedovolená výroba liehu

(1) Kto bez povolenia vo väčšom množstve pálí alebo inak vyrába lieh alebo
kto lieh bez povolenia vyrobený vo väčšom množstve prechováva alebo uvádza do obehu,

potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto neoprávnene vyhotoví alebo prechováva zariadenie na výrobu liehu.

§ 195
Spoločné ustanovenie

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky všeobecne záväznym právnym predpisom ustanoví, čo sa považuje za omamné látky, psychotropné látky a za jedy podľa § 187 a 188, ktoré choroby sa považujú za nákazlivé podľa § 189 až § 192 a na ktorých škodcov sa vzťahuje ustanovenie § 192.

PIATA HLAVA
TRESTNÉ ČINY HRUBO NARUŠUJÚCE OBČIANSKE SPOLUŽITIE

Násilie proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi

§ 196

(1) Kto sa skupine obyvateľov vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto použije násilie proti skupine obyvateľov alebo jednotlivcovi alebo sa im vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu pre ich politické presvedčenie, národnosť, rasu, vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 197

– zrušený

§ 197a

Kto sa inému vyhráža usmrtením, ťažkou ujmou na zdraví alebo inou ťažkou ujmou takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 197b

– zrušený

§ 198
Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

Kto verejne a pohoršujúcim spôsobom hanobí

a) niektorý národ, jeho jazyk alebo niektorú rasu, alebo

b) skupinu obyvateľov republiky pre ich politické presvedčenie, vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Šírenie poplašnej správy

§ 199

(1) Kto úmyselne spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľov nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Kto správu uvedenú v odseku 1, hoci vie, že je nepravdivá a môže vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi podniku alebo organizácii alebo bezpečnostnému alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 opätovne, alebo

b) ak spôsobí takým činom vážnu poruchu v hospodárskej prevádzke alebo hospodárskej činnosti podniku alebo organizácie alebo v činnosti štátneho orgánu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 200

Kto za brannej pohotovosti štátu spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, malomyseľnosti alebo porazeneckej nálady aspoň u časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 201
Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky

Kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

a) hoci bol za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený,

b) hoci bol za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky v posledných dvoch rokoch postihnutý,

c) ak spácha taký čin pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých je vplyv návykovej látky obzvlášť nebezpečný, najmä ak vedie hromadný dopravný prostriedok, alebo

d) ak spôsobí takým činom, čo aj z nedbanlivosti, inému ublíženie na zdraví alebo väčšiu škodu na cudzom majetku alebo iný závažný následok,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

§ 202
Výtržníctvo

(1) Kto sa dopustí verejne alebo na mieste prístupnom verejnosti hrubej neslušnosti alebo výtržnosti, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

§ 203

– zrušený

§ 204
Kupliarstvo

Kto iného zjedná, pohne alebo zvedie na vykonávanie prostitúcie, alebo

kto koristí z prostitúcie vykonávanej iným,

potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 205
Ohrozovanie mravnosti

Kto uvádza do obehu alebo robí verejne prístupnými tlačovinu, film, vyobrazenie alebo iný predmet, ktoré ohrozujú mravnosť, alebo

a) spácha taký čin v značnom rozsahu,

b) ohrozí takým činom mravnosť osoby mladšej ako osemnásť rokov, alebo

c) spácha taký čin zárobkovo,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 206
Ohováranie

(1) Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, najmä poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom.

Neposkytnutie pomoci

§ 207

(1) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci je podľa povahy svojho zamestnania povinný takú pomoc poskytnúť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 208

Vodič dopravného prostriedku, ktorý je po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytne osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činosti.

§ 209
Poškodzovanie cudzích práv

(1) Kto inému spôsobí vážnu ujmu na právach tým, že

a) uvedie niekoho do omylu, alebo

b) využije niečí omyl,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchateľ potresce, ak sa vydáva pri čine uvedenom v odseku 1 za verejného činiteľa.

§ 209a

– zrušený

ŠIESTA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI

§ 210
Dvojmanželstvo

(1) Kto za trvania svojho manželstva uzavrie manželstvo iné, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto uzavrie manželstvo s osobou, ktorá už je v inom manželstve.

§ 211

– zrušený

§ 212
Opustenie dieťaťa

(1) Kto opustí dieťa, o ktoré má povinnosť sa starať a ktoré si samo nemôže zadovážiť pomoc, a vystaví ho tým nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 213
Zanedbanie povinnej výživy

(1) Kto neplní, čo aj z nedbanlivosti, svoju zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak vydá činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 oprávnenú osobu nebezpečenstvu núdze.

§ 214
Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti

Trestnosť zanedbania povinnej výživy (§ 213) zaniká, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchateľ svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než súd prvého stupňa začal vyhlasovať rozsudok.

§ 215
Týranie zverenej osoby

Kto týra osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 216
Únos

(1) Kto osobu mladšiu ako pätnásť rokov alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z opatrovania toho, kto má podľa zákona alebo podľa úradného rozhodnutia povinnosť sa o ňu starať, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech, alebo

b) ak ohrozí takým činom mravný vývoj unesenej osoby alebo ak spôsobí takým činom iný obzvlášť závažný následok.

§ 217
Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže

Kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

a) umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život, alebo

b) zvádza ju k záhaľčivému alebo nemravnému životu,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 218
Podávanie alkoholických nápojov mládeži

Kto sústavne alebo vo väčšej miere podáva osobám mladším ako osemnásť rokov alkoholické nápoje, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

SIEDMA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU

§ 219
Vražda

(1) Kto iného úmyselne usmrtí, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) na dvoch alebo viacerých osobách,

b) obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom,

c) opätovne,

d) na osobe mladšej ako pätnásť rokov,

e) na verejnom činiteľovi pri výkone alebo pre výkon jeho právomoci,

f) v úmysle získať majetkový prospech alebo v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin alebo z inej obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky.

§ 220
Vražda novonarodeného dieťaťa matkou

Matka, ktorá v rozrušení spôsobenom pôrodom úmyselne usmrtí svoje novonarodené dieťa pri pôrode alebo hneď po ňom, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Ublíženie na zdraví

§ 221

(1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti, alebo

b) ak spácha taký čin na inom pre jeho politické presvedčenie, národnosť, rasu, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 222

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti, alebo

b) ak spácha taký čin na inom pre jeho politické presvedčenie, národnosť, rasu, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 smrť.

§ 223

Kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 224

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona.

(3) Kto z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb preto, že hrubo porušil predpisy o bezpečnosti práce alebo dopravy alebo hygienické predpisy, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

§ 225
Ruvačka

(1) Kto úmyselne ohrozí život alebo zdravie iného tým, že sa zúčastní na ruvačke, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce ak je pri čine uvedenom v odseku 1 inému spôsobená ťažká ujma na zdraví alebo smrť.

§ 226
Ohrozovanie pohlavnou chorobou

Kto iného vydá, čo aj z nedbanlivosti, do nebezpečenstva pohlavnej nákazy, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

Nedovolené prerušenie tehotenstva

§ 227

(1) Kto tehotnej žene pomáha alebo ju zvedie k tomu, aby

a) svoje tehotenstvo sama umele prerušila, alebo

b) iného požiadala alebo inému dovolila, aby jej bolo tehotenstvo umele prerušené ináč ako spôsobom prípustným podľa zákonných predpisov o umelom prerušení tehotenstva,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 228

(1) Kto so súhlasom tehotnej ženy umele preruší jej tehotenstvo ináč ako spôsobom prípustným podľa zákonných predpisov o umelom prerušení tehotenstva, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok alebo

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto bez súhlasu tehotnej ženy umele preruší jej tehotenstvo.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 3 smrť.

§ 229

Tehotná žena, ktorá svoje tehotenstvo sama umele preruší alebo iného o to požiada alebo mu to dovolí, nie je pre taký čin trestná, a to ani podľa ustanovení o návodcovi a pomocníkovi.

§ 230
Účasť na samovražde

(1) Kto iného pohne k samovražde alebo inému k samovražde pomáha, potresce sa, ak došlo aspoň k pokusu samovraždy, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe mladšej ako osemnásť rokov, na tehotnej žene alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej.

ÔSMA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE A ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI

Prvý oddiel
Trestné činy proti slobode

§ 231
Obmedzovanie osobnej slobody

(1) Kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle uľahčiť iný trestný čin.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 232
Pozbavenie osobnej slobody

(1) Kto iného pozbaví osobnej slobody, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 233
Zavlečenie do cudziny

(1) Kto iného zavlečie do cudziny, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak spácha taký čin na osobe mladšej ako pätnásť rokov alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej, alebo

c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 234
Lúpež

(1) Kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo smrť.

§ 234a
Branie rukojemníka

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrtí alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú vážnu ujmu, s cieľom donútiť iného, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak je pri takom čine rukojemníkom osoba mladšia ako osemnásť rokov,

c) ak sú pri takom čine rukojemníkmi viaceré osoby, alebo

d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 235
Vydieranie

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou alebo pre zárobok, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 236
Obmedzovanie slobody vyznania

Kto násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy

a) núti iného na účasť na náboženskom úkone,

b) zdržuje iného bez oprávnenia od takej účasti, alebo

c) inému v užívaní slobody vyznania ináč bráni,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 237
Útlak

Kto iného núti, zneužívajúc jeho tieseň alebo závislosť, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 238
Porušovanie domovej slobody

(1) Kto neoprávnene vnikne do domu alebo do bytu iného alebo tam neoprávnene zotrvá, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak použije pri čine uvedenom v odseku 1 násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia, alebo prekoná prekážku, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak použije pri čine uvedenom v odseku 1 násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia a taký čin spácha so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

§ 238a
Porušovanie slobody združovania a zhromažďovania

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy obmedzuje vo výkone jeho združovacieho alebo zhromažďovacieho práva, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto sa v súvislosti so zhromaždením, ktoré podlieha oznamovacej povinnosti, násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia protiví poriadkovým opatreniam zvolávateľa alebo určených usporiadateľov takého zhromaždenia, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Porušovanie tajomstva prepravovaných správ

§ 239

(1) Kto úmyselne poruší tajomstvo

a) uzavretého listu alebo inej písomnosti, zasielaných poštou alebo iným dopravným zariadením, alebo

b) správy podávanej telefónom, telegramom alebo iným takým verejným zariadením,
potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Pracovník poštovej, telegrafnej alebo telefónnej služby, ktorý

a) spácha čin uvedený v odseku 1,

b) inému úmyselne umožní spáchať taký čin, alebo

c) pozmení alebo potlačí písomnosť prepravovanú poštou alebo iným dopravným zariadením alebo správu podanú telefonicky, telegraficky alebo iným podobným spôsobom,
potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 240

(1) Kto v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

a) prezradí tajomstvo, o ktorom sa dozvedel z písomnosti, telegramu alebo telefónneho hovoru, ktoré neboli určené jemu, alebo

b) také tajomstvo využije,
potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Pracovník poštovej, telegrafnej alebo telefónnej služby, ktorý

a) spácha čin uvedený v odseku 1, alebo

b) inému úmyselne umožní spáchať taký čin,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

Druhý oddiel
Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti

§ 241
Znásilnenie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti ženu k súloži, alebo kto na taký čin zneužije jej bezbrannosť,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, alebo

b) ak spácha taký čin na žene mladšej ako pätnásť rokov.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

Pohlavné zneužívanie

§ 242

(1) Kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom pohlavne zneužije, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe zverenej jeho dozoru, zneužívajúc jej závislosť.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 243
Kto zneužívajúc závislosť osoby mladšej ako osemnásť rokov alebo osoby zverenej jeho dozoru pohne ju k mimomanželskej súloži, alebo

kto takú osobu, zneužívajúc jej závislosť, iným spôsobom pohlavne zneužije,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 244

– zrušený

§ 245
Súlož medzi príbuznými

Kto vykoná súlož s príbuzným v pokolení priamom alebo so súrodencom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 246
Obchodovanie so ženami

(1) Kto do cudziny zláka, najme alebo prepraví ženu, v úmysle, aby sa tam použila na pohlavný styk s iným, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak spácha taký čin na žene mladšej ako osemnásť rokov, alebo

c) ak spácha taký čin v úmysle, aby žena bola použitá na prostitúciu.

DEVIATA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

§ 247
Krádež

(1) Kto si privlastní cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Kto si privlastní cudziu vec vlámaním alebo kto sa bezprostredne po čine pokúsi uchovať si vec, ktorej sa zmocnil násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu nie malú.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 3 ako člen organizovanej skupiny,

b) ak spácha taký čin pre zárobok,

c) ak spácha taký čin vlámaním,

d) ak sa pokúsi bezprostredne po takom čine uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia, alebo

e) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(5) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 248
Sprenevera

(1) Kto si privlastní cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu nie malú.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo

b) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo

c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 249
Neoprávnené užívanie cudzej veci

(1) Kto sa zmocní cudzej veci nie malej hodnoty v úmysle ju prechodne užívať, alebo
kto na cudzom majetku spôsobí škodu nie malú tým, že neoprávnene takú vec, ktorá mu bola zverená, prechodne užíva,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 250
Podvod

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu nie malú.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

Podielnictvo

§ 251

(1) Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie

a) vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, alebo

b) to, čo za takú vec bolo zadovážené,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo

b) ak získa takým činom značný prospech.

§ 252

Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie z nedbanlivosti vec väčšej hodnoty, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

§ 253
Úžera

(1) Kto zneužívajúc niečiu tieseň, neskúsenosť alebo rozumovú slabosť alebo niečie rozrušenie dá sebe alebo inému poskytnúť alebo slúbiť plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, alebo
kto takú pohľadávku uplatní alebo v úmysle uplatniť ju na seba prevedie,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok.

§ 254
Zatajenie veci

(1) Kto si privlastní vec, nie nepatrnej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo ináč bez privolenia oprávnenej osoby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech.

§ 255
Porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku

(1) Kto inému spôsobí škodu nie malú tým, že poruší podľa zákona mu uloženú alebo zmluvne prevzatú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

§ 256
Poškodzovanie veriteľa

(1) Kto aj len čiastočne zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že

a) zničí, poškodí, zatají, scudzí alebo odstráni časť svojho majetku, alebo

b) predstiera alebo uzná neexistujúce právo alebo záväzok,
potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto aj len čiastočne zmarí uspokojenie veriteľa inej osoby tým, že

a) zničí, poškodí, zatají, scudzí alebo odstráni časť majetku dlžníka, alebo

b) na majetok dlžníka uplatní neexistujúce právo alebo pohľadávku.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu.

§ 257
Poškodzovanie cudzej veci

(1) Kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebiteľnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na veci svedka, znalca alebo tlmočníka pre výkon ich povinnosti,

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu, alebo

c) ak spácha taký čin na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitných predpisov.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 258
Zneužívanie vlastníctva

Kto poškodí dôležitý kultúrny alebo iný dôležitý všeobecný záujem tým, že zničí, poškodí, urobí neupotrebiteľnou alebo zašantročí vlastnú vec, ktorá požíva ochranu podľa osobitných predpisov, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

DESIATA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI ĽUDSKOSTI

§ 259
Genocídium

(1) Kto v úmysle úplne alebo čiastočne zničiť niektorú národnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu

a) uvedie príslušníkov takej skupiny do takých životných podmienok, ktoré majú privodiť ich úplné alebo čiastočné fyzické zničenie,

b) vykoná opatrenie smerujúce k tomu, aby sa v takej skupine bránilo rodeniu detí,

c) násilne prevádza deti z jednej takej skupiny do druhej, alebo

d) spôsobí príslušníkovi takej skupiny ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,

potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo vynimočným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa na čine uvedenom v odseku 1 zúčastní.

Podpora a propagácia fašizmu a podobného hnutia

§ 260

(1) Kto podporuje alebo propaguje fašizmus alebo iné podobné hnutie, ktoré smeruje k potlačovaniu práv a slobôd občanov alebo ktoré hlása národnostnú, rasovú alebo náboženskú nenávisť, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným podobne účinným spôsobom,

b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny, alebo

c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 261

Kto verejne prejavuje sympatie k fašizmu alebo k inému podobnému hnutiu uvedenému v § 260, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 262
Používanie zakázaného bojového prostriedku a nedovolené vedenie boja

(1) Kto za vojny alebo za bojovej situácie

a) nariadi použitie zakázaného bojového prostriedku alebo materiálu obdobnej povahy alebo taký prostriedok alebo materiál použije, alebo

b) nariadi vedenie boja zakázaným spôsobom alebo sám takto boj vedie,
potresce sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Rovnako sa potresce veliteľ, ktorý v rozpore s ustanoveniami medzinárodného práva o prostriedkoch a spôsoboch vedenia vojny úmyselne

a) poškodí vojenskou operáciou civilné obyvateľstvo alebo civilné osoby na živote, zdraví alebo majetku alebo vedie proti nim útok z dôvodu represálií,

b) vedie útok proti nebránenému miestu alebo demilitarizovanému pásmu,

c) zničí alebo poškodí priehradu, jadrovú elektráreň alebo podobné zariadenie obsahujúce nebezpečné sily, alebo

d) zničí alebo poškodí objekt určený na humanitárne účely alebo medzinárodne uznávanú kultúrnu alebo prírodnú pamiatku.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 obzvlášť závažný následok.

§ 263
Vojnová krutosť

(1) Kto za vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že neľudsky zaobchádza s bezbranným civilným obyvateľstvom, utečencami, ranenými, s príslušníkmi ozbrojených síl, ktorí zbrane už zložili, alebo s vojnovými zajatcami, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že

a) nevykoná účinné opatrenia na ochranu osôb, ktoré takú pomoc potrebujú, najmä detí, žien a ranených, alebo takým opatreniam bráni, alebo

b) zamedzí alebo bráni organizáciám civilnej obrany nepriateľa, neutrálneho alebo iného štátu v plnení ich humanitárnych úloh.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 263a
Perzekúcia obyvateľstva

(1) Kto za vojny uplatňuje apartheid alebo pácha iné neľudské činy vyplývajúce z rasovej diskriminácie alebo terorizuje bezbranné civilné obyvateľstvo násilím alebo hrozbou jeho použitia, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny

a) zničí alebo vážne naruší zdroj základných životných potrieb civilného obyvateľstva v obsadenom území alebo dotykovej zóne alebo svojvoľne neposkytne obyvateľstvu pomoc nevyhnutnú na prežitie,

b) bezdôvodne odďaluje návrat civilného obyvateľstva alebo vojnových zajatcov,

c) bezdôvodne presídľuje civilné obyvateľstvo obsadeného územia,

d) osídľuje obsadené územie obyvateľstvom vlastnej krajiny, alebo

e) svojvoľne znemožní civilnému obyvateľstvu alebo vojnovým zajatcom, aby sa o ich previnení rozhodovalo v nestrannom súdnom konaní.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 264
Plienenie v priestore vojnových operácií

Kto v priestore vojnových operácií na bojisku, v miestach postihnutých vojnovými operáciami alebo na obsadenom území

a) zmocní sa, využívajúc niečiu tieseň, cudzej veci,

b) svojvoľne cudzí majetok ničí alebo ho pod zámienkou vojnovej potreby odníma, alebo

c) okráda padnutých,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 265
Zneužívanie medzinárodne uznávaných a štátnych znakov

(1) Kto za brannej pohotovosti štátu alebo za vojny zneužije označenie Červeného kríža alebo iných rozlišovacích znakov alebo farieb uznávaných medzinárodným právom pre označenie zdravotníckych inštitúcií alebo dopravných prostriedkov zdravotníckej pomoci alebo evakuácie, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny zneužije znak Organizácie Spojených národov alebo vlajku alebo štátny alebo vojenský znak, insígnie alebo rovnošatu neutrálneho alebo iného štátu, ktorý nie je stranou v konflikte.

(3) Odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ako prostriedkom vojnovej vierolomnosti obzvlášť závažný následok.

JEDENÁSTA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI A PROTI CIVILNEJ SLUŽBE

Prvý oddiel
Trestné činy proti brannosti

§ 266
Marenie spôsobilosti na službu

(1) Kto seba alebo iného urobí trvalo alebo dočasne nespôsobilým alebo menej spôsobilým na plnenie brannej povinnosti alebo iných úloh pre obranu vlasti, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 267
Neplnenie odvodnej povinnosti

(1) Kto sa neustanoví na odvod, na preskúšanie alebo na nemocničné alebo výberové vyšetrenie v úmysle svoju odvodnú povinnosť nesplniť alebo jej splnenie oddialiť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 268
Obchádzanie brannej povinnosti

(1) Kto sa dopustí machinácií v úmysle dosiahnuť úľavy v plnení brannej povinnosti, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa dopustí machinácií v úmysle

a) sám sa celkom alebo sčasti vyhnúť plneniu brannej povinnosti alebo

b) iného celkom alebo sčasti vymknúť z plnenia brannej povinnosti,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu.

Nenastúpenie služby v ozbrojených silách

§ 269

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa trvalo vojenskej činnej službe alebo zvláštnej službe nenastúpi službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 270

(1) Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 271

Kto po vyhlásení mobilizácie, čo aj z nedbanlivosti,

a) bez odkladu sa neustanoví z cudziny nastúpiť vojenskú činnú službu, alebo

b) neposlúchne výzvu vydanú podľa ustanovení branného zákona na vstup do vojenskej služby spojeneckého štátu,

potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 272
Porušovanie osobných a vecných povinností

(1) Kto nesplní, čo aj z nedbanlivosti, osobnú alebo vecnú povinnosť pre obranu vlasti,
kto sa úmyselne vyhýba plneniu takej povinnosti, alebo

kto plnenie takej povinnosti inou osobou, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce, ak ohrozí činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou záujmy obrany vlasti.

Druhý oddiel
Trestné činy proti civilnej službe

Nenastúpenie civilnej služby

§ 272a

Kto v úmysle vyhnúť sa trvale civilnej službe túto službu nenastúpi do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 272b

Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, civilnú službu do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Vyhýbanie sa výkonu civilnej služby

§ 272c

(1) Kto sa v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby alebo plneniu povinností z nej vyplývajúcich poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo
kto odopiera konať civilnú službu,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Kto zo zavrhnutiahodnej pohnútky odmieta plniť rozkazy pri výkone civilnej služby, alebo kto také pokyny sústavne neplní,

potresce sa odňatím slobody až na osemnásť mesiacov.

§ 272d

(1) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako dva dni alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako štrnásť dní alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Kto v úmysle vyhnúť sa civilnej službe bez povolenia opustí miesto výkonu tejto služby alebo sa bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

DVANÁSTA HLAVA
TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Prvý oddiel
Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti

Neposlúchnutie rozkazu

§ 273

(1) Kto odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná rozkaz, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so skupinou vojakov,

b) ak spácha taký čin so zbraňou,

c) ak spácha taký čin za okolností, že by tým mohol zmariť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy,

d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

e) ak spôsobí takým činom ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 274

(1) Kto z nedbanlivosti nevykoná rozkaz za okolností, že by tým mohol zmariť alebo podstatne sťažiť splnenie služobnej úlohy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak činom uvedeným v odseku 1 zmarí alebo podstatne sťaží splnenie dôležitej služobnej úlohy,

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

c) ak spôsobí takým činom ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 275
Sprotivenie a donútenie porušiť vojenskú povinnosť

(1) Kto kladie odpor vojakovi, ktorý plní vojenské povinnosti, alebo ho donúti porušiť vojenskú povinnosť, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so skupinou osôb,

b) ak spácha taký čin so zbraňou,

c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

d) ak spácha taký čin za bojovej situácie.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo

b) ak spácha čin uvedený v odseku 2 písm. a) alebo c) za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Urážka medzi vojakmi

§ 276

Kto urazí

a) nadriadeného alebo vyššieho

b) podriadeného alebo nižšieho, alebo

c) vojaka rovnakej hodnosti, a to v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu,
potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 277

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí

a) nadriadeného alebo vyššieho, alebo

b) podriadeného alebo nižšieho,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu,

b) ak spácha taký čin proti vojenskej stráži,

c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami, alebo

d) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

§ 278

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojaka rovnakej hodnosti v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 proti vojenskej stráži,

b) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami, alebo

c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

§ 279
Násilie voči nadriadenému

(1) Kto použije násilie voči nadriadenému

a) v úmysle pôsobiť na výkon jeho vojenských povinností, alebo

b) pre výkon jeho vojenských povinností,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak sa pokúsi činom uvedeným v odseku 1 spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví,

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví, alebo

c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo

b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Porušovanie práv a chránených záujmov vojakov

§ 279a

(1) Kto vojaka rovnakej hodnosti núti k osobným úsluhám alebo ho obmedzuje na právach alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 násilím alebo hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,

b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami, alebo

c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom alebo so zbraňou,

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 279b

(1) Kto podriadeného alebo nižšieho núti k osobným úsluhám alebo ho obmedzuje na právach alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 násilím alebo hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,

b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami, alebo

c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom alebo so zbraňou,

b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Druhý oddiel
Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú službu

Vyhýbanie sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby

§ 280

(1) Kto sa v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa v úmysle vyhnúť sa výkonu vojenskej služby alebo plneniu vojenských povinností poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo
kto odopiera konať vojenskú službu alebo plnenie vojenských povinností,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 2 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 281

Kto sa za bojovej situácie urobí z nedbanlivosti nespôsobilým vykonávať službu tým, že zneužije návykovú látku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 282
Zbehnutie

(1) Kto sa svojmocne vzďaľuje v úmysle vyhnúť sa vojenskej službe, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 283

– zrušený

§ 284
Svojmocné odlúčenie

(1) Kto sa svojmocne vzďaľuje po čas dlhší ako 24 hodín, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto sa svojmocne vzďaľuje sústavne alebo po čas dlhší ako šesť dní, alebo
kto sa svojmocne vzďaľuje po čas dlhší ako dva dni v čase plnenia obzvlášť dôležitých úloh alebo obzvlášť dôležitých cvičení,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Kto sa svojmocne vzďaľuje po čas dlhší ako štrnásť dní, alebo
kto sa svojmocne vzďaľuje po čas dlhší ako šesť dní v čase plnenia obzvlášť dôležitých úloh alebo obzvlášť dôležitých cvičení,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

Tretí oddiel
Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby

§ 285
Porušovanie povinností strážnej služby

(1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá tejto služby alebo osobitné nariadenia podľa nich vydané, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam,

b) ak spácha taký čin obzvlášť hrubým porušením svojej povinnosti,

c) ak spôsobí takým činom škodlivý následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej alebo inej obdobnej služby mal smerovať, alebo

d) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2 písm. a) a c).

§ 286
Porušovanie povinností dozornej služby

(1) Kto v dozornej alebo inej službe závažným spôsobom, čo aj z nedbanlivosti, poruší predpisy alebo pravidlá tejto služby, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok, ktorému bol povinný zabrániť.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie.

§ 287
Porušovanie povinností služby pri obrane vzdušného priestoru

(1) Kto poruší, čo aj z nedbanlivosti, pravidlá služby na rádiotechnických hláskach, v pohotovostných jednotkách alebo iných zariadeniach určených na zaistenie bezpečnosti vzdušného priestoru, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak čin uvedený v odseku 1 spácha za brannej pohotovosti štátu a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

Štvrtý oddiel
Trestné činy ohrozujúce bojaschopnosť

§ 288
Ohrozovanie morálneho stavu jednotky

(1) Kto popudzuje vojakov proti vojenskej službe alebo proti nadriadenému,
kto šíri malomyseľnosť, alebo

kto ináč sústavne rozvracia kázeň,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 288a
Porušovanie služobných povinností

(1) Kto na škodu súčasti ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru neplnením uložených služobných povinností, čo aj z nedbanlivosti, podstatne zníži použiteľnosť výzbroje, výstroja alebo iných vecných prostriedkov, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Kto bez oprávnenia použije vecný prostriedok väčšej hodnoty uvedený v odseku 1 na účel, na ktorý nie je určený, alebo na také použitie dá súhlas, alebo
kto zneužije alebo umožní zneužitie podriadených na mimoslužobné úkony,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak si zadováži činom uvedeným v odseku 2 sebe alebo inému značný prospech, alebo

b) ak spôsobí úmyselne spáchaným činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 zníženie bojaschopnosti, značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha úmyselne čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 289
Zbabelosť pred nepriateľom

Kto sa za bojovej situácie zo zbabelosti alebo malomyseľnosti vzdá do zajatia, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 290
Nesplnenie bojovej úlohy

(1) Kto sa bez dovolenia vzdiali za bojovej situácie, potresce sa odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

(2) Kto sa za bojovej situácie vyhýba povinnosti splniť bojovú úlohu alebo odoprie použiť zbraň potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 291
Opustenie bojových prostriedkov

(1) Kto za bojovej situácie odhodí, opustí alebo urobí neupotrebiteľnou zbraň alebo iný vojnový materiál, potresce sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchateľ potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok.

§ 292
Vydanie bojových prostriedkov nepriateľovi

Veliteľ, ktorý bez toho, že by to bolo vyvolané bojovou situáciou, nepriateľovi vydá, čo aj z nedbanlivosti, vojenské sily alebo ponechá mu opevnenia, bojovú techniku alebo iné bojové prostriedky, potresce sa, ak nekonal v úmysle podporovať nepriateľa, odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 293
Ublíženie parlamentárovi

Kto urazí parlamentára alebo člena jeho sprievodu, alebo

kto takú osobu neprávom zadrží,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Piaty oddiel
Spoločné ustanovenia

§ 294

(1) Ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, môže príslušný veliteľ alebo náčelník kázensky vybaviť trestné činy nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 270, neposlúchnutia rozkazu podľa § 273 ods. 1 a § 274 ods. 1, sprotivenia a donútenia porušiť vojenskú povinnosť podľa § 275 ods. 1, urážky medzi vojakmi podľa § 276, § 277 ods. 1 a § 278 ods. 1, porušovanie práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 1, vyhýbania sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 1, § 281, svojmocného odlúčenia podľa § 284 ods. 1 a 2, porušovania povinností strážnej služby podľa § 285 ods. 1, porušovania povinností dozornej služby podľa § 286 ods. 1, porušovania povinností služby pri obrane vzdušného priestoru podľa § 287 ods. 1, ohrozovania

morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 1 a porušovania služobných povinností podľa § 288a ods. 1.

(2) Trestné činy uvedené v odseku 1, ako aj iné trestné činy, pokiaľ ich stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je malý, môže orgán činný v trestnom konaní odovzdať na disciplinárne vybavenie príslušnému veliteľovi alebo náčelníkovi, ak možno dôvodne očakávať, že prostriedky disciplinárneho vybavenia postačia na dosiahnutie účelu sledovaného týmto zákonom.

§ 295

Svojmocne sa vzďaľuje, kto

a) sa vzdiali bez dovolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,

b) sa neprihlásil u svojho útvaru alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol poslaný, alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení, služobnej ceste alebo dovolenke,

c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojil sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo

d) sa neprihlásil u niektorého vojenského útvaru po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.

TRETIA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 296

(1) Trest právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom podľa tohto zákona, sa nevykoná; ustanovenie tohto zákona o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na činy trestné podľa dekrétu prezidenta republiky č. 16/1945 Zb. o potrestaní nacistických zločincov, zradcov a ich pomáhačov a o mimoriadných ľudových súdoch a podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva v znení predpisov ich meniacich a doplňujúcich.

§ 297

(1) Ak ku dňu účinnosti tohto zákona nevykonaný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok, prípadne súčet takých trestov postupne uložených alebo ich zvyšok je viac ako pätnásť rokov, súd tento trest, prípadne postupne uložené tresty skráti pomerne tak, aby nevykonaný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok bol ku dňu účinnosti tohto zákona pätnásť rokov.

(2) Ak ku dňu účinnosti tohto zákona je nevykonaný trest zákazu činnosti alebo jeho zvyšok viac ako päť rokov, skráti súd tento trest alebo jeho zvyšok tak, aby ku dňu účinnosti tohto zákona bol päť rokov.

(3) Ak bol pred účinnosťou tohto zákona právoplatne uložený trest

a) straty čestných práv občianskych alebo iný obdobný trest podľa zákona skôr účinného, končí sa strata volebného práva a práva zastávať funkciu sudcu a sudcu z ľudu dňom účinnosti tohto zákona,

b) vylúčenia z vojska, považuje sa za neuložený,

c) peňažný, nevykoná sa v prípade jeho nevymožiteľnosti náhradný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok,

d) zákazu pobytu, po účinnosti tohto zákona sa nevykoná, prípadne jeho výkon dňom účinnosti tohto zákona sa končí,

e) uverejnenia rozsudku, po účinnosti tohto zákona sa nevykoná.

§ 298

Ustanovenia tohto zákona o podmienečnom prepustení a podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti sa použijú, s výnimkou ustanovenia § 62, aj na tresty uložené pred účinnosťou tohto zákona.

§ 299

Horná hranica druhej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej v § 1 ods. 2 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru sa znižuje na pätnásť rokov.

§ 300

Zrušujú sa:

1. Trestný zákon č. 86/1950 Zb.,
2. zákon č. 63/1956 Zb., ktorým sa mení a doplňuje Trestný zákon č. 86/1950 Zb.,
3. ustanovenia § 4 až 6 zákona č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotenstva.

§ 301

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

Zákon č. 120/1962 Zb. z 19. decembra 1962 o boji proti alkoholizmu nadobudol účinnosť 27. decembrom 1962, zákon č. 53/1963 Zb. z 9. júla 1963, ktorým sa mení § 203 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., nadobudol účinnosť 17. júlom 1963, zákon č. 56/1965 Zb. zo 17. júna 1965, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon č. 140/1961 Zb., nadobudol účinnosť 1. augustom 1965, zákon č. 81/1966 Zb. z 25. októbra 1966 o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch nadobudol účinnosť 1. januárom 1967, zákon č. 148/1969 Zb. z 18. decembra 1969, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon č. 140/1961 Zb., nadobudol účinnosť 1. januárom 1970 a zákon č. 45/1973 Zb. z 25. apríla 1973, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, nadobudol účinnosť 1. júlom 1973, zákon č. 43/1980 Zb. z 10. apríla 1980, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon a Trestný poriadok, nadobudol účinnosť 10. aprílom 1980, zákon č. 159/1989 Zb. z 13. decembra 1989, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, zákon o prečinoch a Trestný poriadok, nadobudol účinnosť 1. februárom 1990, zákon č. 47/1990 Zb. z 27. februára 1990 o voľbách do Federálneho zhromaždenia a zákon č. 175/1990 Zb. z 2. mája 1990, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, nadobudol účinnosť 1. júlom 1990.

Dubček v. r.

1) Pozri však zákon č. 184/1964 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.